



RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 45 IM. JANUSZA
KORCZAKA
Sosnowiec

Kuratorium Oświaty w Katowicach

Wstęp

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole przez wizytatorów do spraw ewaluacji.

Ewaluacja zewnętrzna polega na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat funkcjonowania szkoły w obszarach wyznaczonych przez wymagania państwa:

1. Szkoła lub placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój uczniów.
2. Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się.
3. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.
4. Uczniowie są aktywni.
5. Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne.
6. Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji.
7. Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych.
8. Promowana jest wartość edukacji.
9. Rodzice są partnerami szkoły lub placówki.
10. Wykorzystywane są zasoby szkoły lub placówki oraz środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju.
11. Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych.
12. Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi.

Ewaluacja ma także na celu ustalenie, czy szkoła spełnia badane wymagania zawarte w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6.08.2015 r. Szkoła może spełniać wymagania na poziomie podstawowym i podejmować działania z wysokiego poziomu wymagania.

Opis metodologii

Nauczyciele dokonują rozpoznania możliwości psychofizycznych i potrzeb rozwojowych uczniów (m.in. w zakresie inteligencji wielorakiej i stylów uczenia się), a wnioski z diagnoz przekładają się do dostosowania działań dydaktyczno - wychowawczych stosownie do potrzeb każdego z nich. Badanie zostało zrealizowane w dniach 08-03-2016 - 14-03-2016 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli: Anna Adamczyk, Maria Augustyńska. Badaniem objęto 199 uczniów (ankieta), 90 rodziców (ankieta i wywiad grupowy) i 52 nauczycieli (ankieta i wywiad grupowy). Przeprowadzono wywiad indywidualny z dyrektorem placówki, grupowy z przedstawicielami partnerów szkoły, a także obserwacje lekcji, placówki i analizę dokumentacji. Na podstawie zebranych danych został sporządzony raport, który obejmuje podstawowe obszary działania szkoły.

Wyjaśnienie skrótów dla narzędzi:

- OZ** - Akusz obserwacji zajęć
- OS** - Arkusz obserwacji szkoły
- AD** - Kwestionariusz ankiety dla dyrektora/dyrektorki szkoły
- AN** - Kwestionariusz ankiety dla nauczycieli
- AR** - Kwestionariusz ankiety dla rodziców
- AMD** - Kwestionariusz ankiety dla uczniów "Mój dzień"
- AMS** - Kwestionariusz ankiety dla uczniów "Moja szkoła"
- APW** - Kwestionariusz ankiety poewaluacyjnej dla wizytatora
- ADZ** - Kwestionariusz badania "Analiza danych zastanych"
- WN** - Scenariusz wywiadu grupowego z nauczycielami
- WR** - Scenariusz wywiadu grupowego z rodzicami
- WU** - Scenariusz wywiadu grupowego z uczniami
- WD** - Scenariusz wywiadu z dyrektorem/dyrektorką szkoły
- WNPO** - Scenariusz wywiadu z nauczycielem po obserwacji
- WNO** - Scenariusz wywiadu z zespołem nauczycieli uczących w jednym oddziale

Obraz placówki

Jeśli przyjąć, że nabywanie wiedzy i umiejętności pozostaje w związku z indywidualnymi możliwościami ucznia, to jak szkoła pomaga dziecku rozpoznać jego potencjał, a następnie rozwijać? Czy stwarza możliwości zwiększania szans edukacyjnych każdemu? Czy umie pracować z danymi po sprawdzenie zewnętrznym, budować klimat uczenia się?

Na te i podobne pytania można znaleźć odpowiedź w raporcie po ewaluacji zewnętrznej. Odpowiedzi nie powinny być obce każdemu, komu bliskie jest dobro uczniów Szkoły Podstawowej nr 45 im. J.Korczaka w Sosnowcu.

Co buduje tożsamość placówki w zakresie trzech wymagań sformułowanych przez państwo? Co ją wyróżnia?

Szkoła Podstawowa nr 45 razem z VI LO wchodzi w skład w Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Sosnowcu. Funkcję organu prowadzącego sprawuje Gmina Sosnowiec, a Śląski Kurator Oświaty pełni nadzór pedagogiczny.

Różnice wiekowe między dziećmi ze Szkoły Podstawowej nr 45 a licealistami nie potęgują barier, ale w naturalny sposób uczą wzajemnej akceptacji i poszanowania. Wymiana doświadczeń między nauczycielami różnych etapów edukacyjnych sprzyja atmosferze uczenia się. Podobnie jak oparte na otwartości relacje uczeń - nauczyciel - dyrektor - rodzic.

W szkole zlikwidowane są bariery komunikacyjne ograniczające dostęp uczniom niepełnosprawnym (podjazd, winda).

To placówka wielopokoleniowa, kultywująca tradycje rodzinne, a powroty absolwentów "45" do VI Liceum i systematyczny wzrost chętnych kandydatów dowodzą, że szkoła cieszy się uznaniem w środowisku lokalnym.

W szkole skutecznie pracuje się zarówno z uczniami o wysokim potencjale "na wejściu", jak również wspomaga dzieci, minimalizując ich deficyty rozwojowe i ograniczenia środowiskowe. Potwierdzeniem są rezultaty sprawdzianu zewnętrznego (wzrost liczby uczniów osiągających wysokie i bardzo wysokie wyniki oraz liczba osób objętych różnymi formami zajęć zwiększających ich szanse edukacyjne (zajęcia rewalidacyjne, socjoterapeutyczne, korekcyjno – kompensacyjne, dydaktyczno – wyrównawcze, nauczanie indywidualne czy zajęcia rozwijające uzdolnienia i zainteresowania, czyli w kl.I-III kółko taneczne, teatralne, plastyczno-techniczne, dla kl.IV-VI kółko plastyczne, muzyczne, polonistyczne, j. angielskiego, historyczne i in.).

Uczniowie rozwijają kompetencje kluczowe, uczestnicząc w programie edukacyjnym "Odyseja Umysłu (3 finalistów) oraz licznych i różnorodnych konkursach ogólnopolskich, wojewódzkich czy regionalnych: Konkurs Przedmiotowy z Języka Polskiego (2 laureatów), podobnie w Ogólnopolskim Konkursie Historycznym "Losy żołnierza i dzieje oręża polskiego, I miejsce w Międzynarodowym Konkursie Plastycznym "Szepty Leśne" czy finaliści i laureaci Konkursu Interdyscyplinarnego "Matematyka z elementami przyrody", w Konkursie Alfik Humanistyczny- język angielski, "Galileo", wyróżnienia w "Kangurze Matematycznym" i "Alfiku Matematycznym". Nagradzani są uczniowie w konkursach ekologicznych, plastycznych, grafiki komputerowej. Sukcesy odnoszą także młodzi ludzie, którzy muszą dodatkowo pokonać swoje ograniczenia rozwojowe.

Szkoła stawia na sport i osiąga sukcesy (Mistrzostwo Polski Szkół Podstawowych w koszykówkę dziewcząt Energa Basket Cup oraz Mistrzostwo i Wicemistrzostwo Sosnowca na najbardziej usportowioną szkołę

w mieście, sukcesy w pływaniu, lekkiej atletyce.

Szkoła Podstawowa nr 45 jest organizatorem egzaminu z języka francuskiego DELF i coraz liczniejsza grupa chętnych (ostatnio 80 osób) kończy szkołę z dyplomem potwierdzającym znajomość tego języka na poziomie A1- podstawowy.

Placówka uzyskała certyfikat "Szkoły z Prawami Dziecka".

Uczniowie mają szansę rozwijać społeczne kompetencje, przydzielając cyklicznie swoim rówieśnikom "Order Życzliwości" czy uczestnicząc w wolontariacie, w kampaniach społecznych.

Wdrożony program rządowy "Cyfrowa szkoła" nie tylko zachęcił uczniów do korzystania z e- podręczników, ale zweryfikował warsztat pracy nauczycieli, ich sposób myślenia o uczeniu się i nauczaniu, wzbogacił obieg informacji między domem a szkołą.

Zadbany budynek, identyfikatory noszone przez uczniów i nauczycieli, troska o systematycznie wzbogacaną bazę dydaktyczną, w tym sportową wyznaczają poziom poczucia bezpieczeństwa w szkole.

Czy słowa z wypowiedzi osoby uczącej ; "Uczniowie po prostu wiedzą, że ja, jako nauczyciel, nie jestem po to, by wskazywać, czego nie potrafią, ale po to, by dać im wiedzę i narzędzia co/jak robić, by móc rozwijać swój potencjał" są tylko jedna z wielu opinii czy wskazują na prawidłowości w tej szkole ? Warto sięgnąć po raport.

Informacja o placówce

Nazwa placówki	SZKOŁA PODSTAWOWA NR 45 IM. JANUSZA KORCZAKA
Patron	
Typ placówki	Szkoła podstawowa
Miejscowość	Sosnowiec
Ulica	CZELADZKA
Numer	58
Kod pocztowy	41-214
Urząd pocztowy	SOSNOWIEC
Telefon	322918722
Fax	322915710
Www	www.sp45.edu.pl
Regon	00128255500000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	676
Oddziały	26
Nauczyciele pełnozatrudnieni	49.00
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	3.00
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	1.78
Średnia liczba uczących się w oddziale	26
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	13.8
Województwo	ŚLĄSKIE
Powiat	Sosnowiec
Gmina	Sosnowiec
Typ gminy	gmina miejska

Obszary badawcze umożliwiające opisanie działań szkoły w zakresie wymagań

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej	✓
Poziom podstawowy:	
W szkole lub placówce realizuje się podstawę programową uwzględniając osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego.	✓
Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej i wykorzystują je podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów.	✓
Podstawa programowa jest realizowana z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji.	✓
W szkole lub placówce monitoruje się i analizuje osiągnięcia każdego ucznia, uwzględniając jego możliwości rozwojowe, formułuje się i wdraża wnioski z tych analiz.	✓
Poziom wysoki:	
Wdrażane wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów przyczyniają się do wzrostu efektów uczenia się i osiągania różnorodnych sukcesów edukacyjnych uczniów. Wyniki analizy osiągnięć uczniów, w tym uczniów, którzy ukończyli dany etap edukacyjny, potwierdzają skuteczność podejmowanych działań dydaktyczno-wychowawczych.	
Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji	✓
Poziom podstawowy:	
W szkole lub placówce rozpoznaje się możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe, sposoby uczenia się oraz sytuację społeczną każdego ucznia	✓
Zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i specjalistyczne organizowane dla uczniów wymagających szczególnego wsparcia w rozwoju lub pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęcia rewalidacyjne dla uczniów niepełnosprawnych są odpowiednie do rozpoznanych potrzeb każdego ucznia.	✓
Poziom wysoki:	
W szkole lub placówce są prowadzone działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacyjnego w odniesieniu do każdego ucznia.	
Szkoła pomaga przezwyciężyć trudności uczniów wynikające z ich sytuacji społecznej.	
W opinii rodziców i uczniów wsparcie otrzymywane w szkole lub placówce odpowiada ich potrzebom.	
Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych	✓
Poziom podstawowy:	
W szkole lub placówce analizuje się wyniki sprawdzianu i egzaminów oraz wyniki ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej. Analizy prowadzą do formułowania wniosków i rekomendacji, na podstawie których planuje się i podejmuje działania.	✓
Działania podejmowane na podstawie wniosków ze sprawdzianu i egzaminów zewnętrznych oraz wniosków z ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej są przez szkołę lub placówkę monitorowane i analizowane, a w razie potrzeby modyfikowane	✓
Poziom wysoki:	
W szkole lub placówce nauczyciele znają wyniki badań zewnętrznych.	
W szkole lub placówce wykorzystuje się wyniki badań zewnętrznych.	

Wnioski

1. Nauczyciele modyfikują sposoby rozpoznawania potrzeb i możliwości dzieci, w tym celu doskonałą formą wymiany informacji między uczącymi na I i II etapie edukacyjnym, pomiędzy specjalistami szkolnymi (pedagogiem, psychologiem, logopedą) oraz rodzicami a szkołą (dziennik elektroniczny, konsultacje).
2. Uczniowie definiują najczęściej swoje sukcesy w kategorii ocen szkolnych oraz wyników w konkursach lub rozgrywkach sportowych, rzadziej dostrzegają je w obszarze postaw czy zachowań (nawiązanie przyjaźni, poprawa frekwencji).
3. Uczący się potwierdzają systematyczne nawiązywanie do ich wiedzy i umiejętności zdobywanych wcześniej, co świadczy o dbałości nauczycieli, by budować poczucie ciągłości procesu uczenia się w szkole.
4. Nauczyciele w różnorodny sposób monitorują nabywanie przez każdego ucznia wiedzy i umiejętności podczas lekcji, ale najrzadziej stosowaną techniką jest korzystanie z narzędzi badawczych.
5. Wszyscy nauczyciele znają wyniki różnorodnych badań zewnętrznych, inspirują się nimi ze zróżnicowaną częstotliwością.
6. Rodzice doceniają rolę szkoły w przeciwdziałaniu zjawiskom marginalizacji społecznej dzieci, a skala udzielanego w szkole wsparcia sięga 30% ogółu uczących się, dlatego zwraca uwagę grupa rodziców, która wskazuje na brak takiej potrzeby.
7. Wśród badanych uczniów przeważa opinia, że nauczyciele wierzą w ich możliwości, ale w badanym dniu co trzeci młody respondent nie doświadczył oczekiwanego zaufania wobec jego potencjału.
8. Nauczyciele analizują wyniki sprawdzianów zewnętrznych, formułują i wdrażają wnioski, co przynosi efekty w postaci rozwijania umiejętności opisanych w podstawie programowej, a mierzonych zarówno w ramach oceniania wewnątrzszkolnego, jak i zewnętrznego oraz osiągania przez uczniów różnorodnych sukcesów edukacyjnych.

Wyniki ewaluacji

Wymaganie:

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Nauczyciele przeprowadzają diagnozy osiągnięć uczniów z poprzednich etapów edukacyjnych, rozpoznają indywidualne predyspozycje i możliwości uczniów i na tej podstawie podejmują działania dostosowane do potrzeb każdego z nich. Uczący w trakcie procesu lekcyjnego opierają się na wiadomościach i umiejętnościach uzyskanych przez uczniów na wcześniejszych zajęciach. Wykorzystują zadania z różnych poziomów wiedzy w celu rozwiązywania problemów poznawczych, stosują wiedzę i umiejętności w sytuacjach typowych i nietypowych. Procesy edukacyjne prowadzone w szkole są spójne zarówno z kompetencjami kluczowymi, jak również zalecanymi warunkami i sposobami realizacji podstawy programowej. Ich częstotliwość uwarunkowana jest najczęściej specyfiką prowadzonych zajęć. W szkole powszechne jest monitorowanie i analizowanie osiągnięć każdego ucznia przy użyciu różnych metod i narzędzi, formułowanie wniosków oraz prowadzenie działań adekwatnych do rozpoznanych mocnych i słabych stron dzieci. Nauczyciele prowadzą systematyczną analizę wyników sprawdzianów zewnętrznych, formułują wnioski, podejmują efektywne działania służące podnoszeniu wiedzy i umiejętności opisanych w podstawie programowej, co przyczynia się do osiągania przez uczniów różnorodnych sukcesów edukacyjnych.

Obszar badania: W szkole lub placówce realizuje się podstawę programową uwzględniając osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego.

Nauczyciele przeprowadzają diagnozy osiągnięć uczniów z poprzednich etapów edukacyjnych, rozpoznają indywidualne predyspozycje i możliwości uczniów i na tej podstawie podejmują działania dostosowane do potrzeb każdego z nich.

W szkole nauczyciele diagnozują osiągnięcia nowych uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego dotyczące ich wiadomości i umiejętności w celu rozpoznania ich potencjału (możliwości, potrzeb i zainteresowań). Sprzyja temu płynny i sprawny przepływ informacji między uczącymi na I i II etapie edukacyjnym. Nauczyciele dokonują tego w różny sposób, m. in. poprzez:

- analizę diagnozy gotowości szkolnej,
- wywiady z nauczycielami poprzedniego etapu edukacyjnego,
- bieżącą obserwację uczniów,

- rozpoznanie możliwości psychofizycznych i potrzeb rozwojowych uczniów m.in. w zakresie inteligencji wielorakich i stylów uczenia się,
- rozmowy ze specjalistami (logopedą),
- rozmowy z pedagogiem i psychologiem szkolnym na temat objęcia uczniów zalecanym wsparciem psychologiczno – pedagogicznym,
- rozmowy z rodzicami,
- analizę dokumentacji (opinii i orzeczeń poradni psychologiczno- pedagogicznej, informacji o stanie zdrowia),
- analizę wytworów prac dzieci.

Na podstawie rozpoznania, nauczyciele dokonują analizy wyników i wniosków z diagnoz przeprowadzonych w oparciu o własne wypracowane narzędzia oraz korzystają z wyników przeprowadzonego przez OBUT (Ogólnopolskie Badania Umiejętności Trzecioklasistów). Wykorzystują wnioski z prowadzonych diagnoz do pracy z uczniami zarówno na poziomie całej szkoły, oddziału jak i w odniesieniu do poszczególnych uczniów. Decydują o kierunkach rozwoju zainteresowań i talentów dziecięcych oraz o formie udzielanej pomocy. Wsparcie dotyczy:

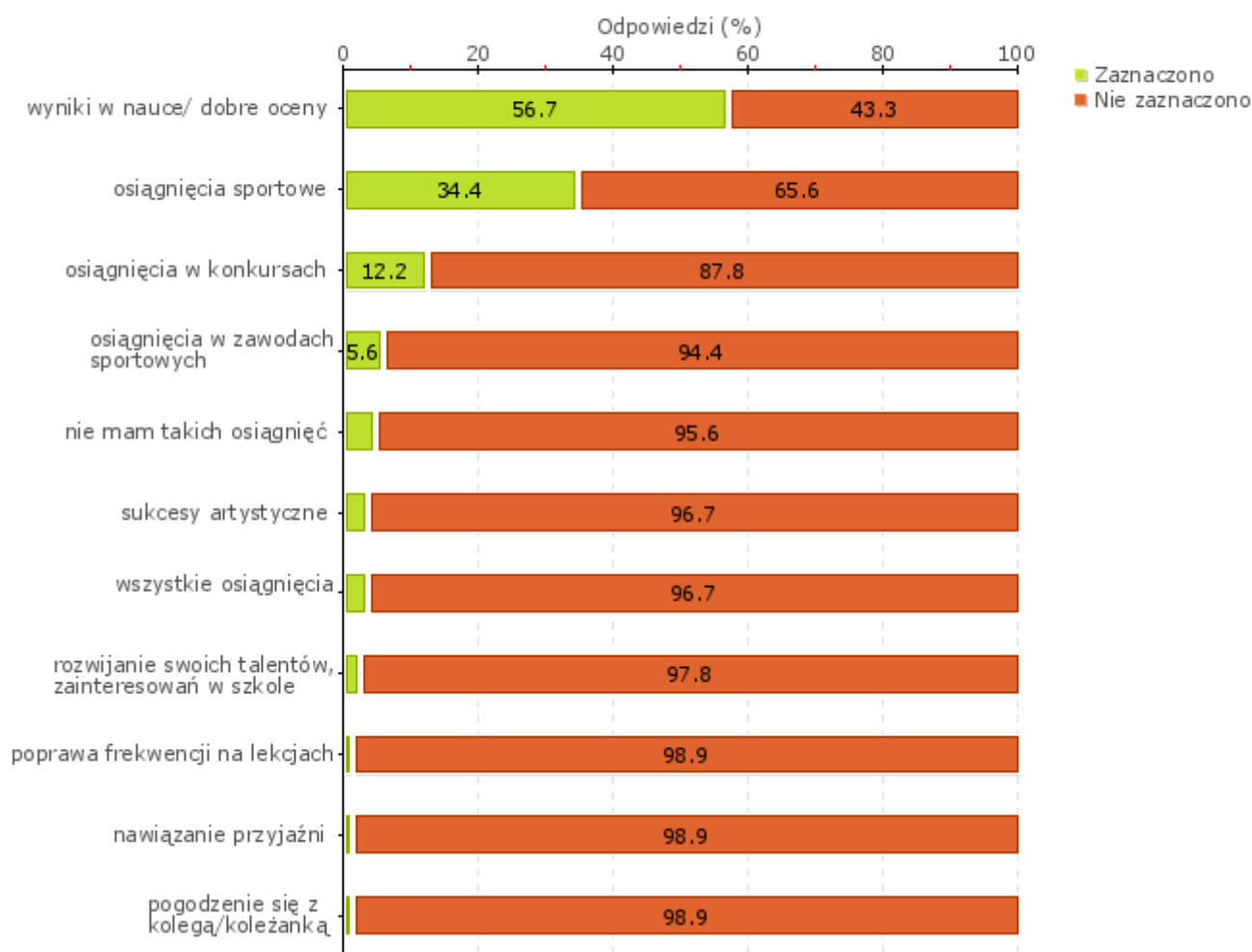
- dostosowania działań dydaktyczno - wychowawczych do rozpoznanych potrzeb i możliwości dzieci,
- dostosowania oferty zajęć pozalekcyjnych dla uczniów mających trudności w nauce (w tym zajęć prowadzenie zajęć dydaktyczno- wyrównawczych), jak również dla zdolnych - rozwijających ich zainteresowania,
- zajęć ze specjalistami np. z logopedą, korekcji wad postawy,
- wprowadzania form i metod pracy (aktywizujące metody) prowadzących do indywidualizacji procesu nauczania,
- organizacji lekcji teatralnych i filmowych (udział w kulturze),
- planowania akcji ("Cała Polska czyta dzieciom" – rozwijanie czytelnictwa; program "Książki moich marzeń" i związanych z nim konkursów czytelniczych),
- zajęć uspołeczniających (nabieranie dobrych nawyków - akcja "Order Życzliwości"),
- modyfikacji planów nauczania (Tab.1).

Podejmowane działania dają uczniom przestrzeń do osiągania sukcesów edukacyjnych zarówno na zajęciach lekcyjnych, jak i w konkursach i zawodach sportowych. Wśród osiągnięć w szkole, z których uczący są szczególnie zadowoleni w pierwszej kolejności wymienili wyniki w nauce (Wykres 1o).

Warto dodać, że informacje o osiągnięciach są upubliczniane na szkolnej stronie internetowej, a następnie podczas comiesięcznych apeli szkolnych.

Z których swoich osiągnięć w szkole jesteś szczególnie zadowolony/a? AMS

Liczebność: 90



Wykres 1o

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Proszę podać przykład podejmowanych działań dydaktycznych lub wychowawczych wynikających z analiz osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego. Które z nich były Pana/i zdaniem skuteczne? Co o tym świadczy? [WD] (7659)

Tab.1

Numer	Analiza
1	Na podstawie pozyskanych informacji z diagnoz I etapu edukacyjnego nauczyciele indywidualizują pracę z uczniem, modyfikują plany nauczania, doskonalą się zgodnie z potrzebami dzieci w zakresie zajęć rewalidacyjnych i kompensacyjnych. wprowadzają aktywizujące metody, planują zajęcia pozalekcyjne i akcje "Cała Polska czyta dzieciom" – rozwijanie czytelnictwa - program "Książki moich marzeń" i związane z nim konkursy czytelnicze - lekcje teatralne i filmowe – udział w kulturze , nabieranie dobrych nawyków - akcja "Order Życzliwości" – cotygodniowe wręczanie orderu jednemu z uczniów, wybranemu przez rówieśników - konkursy talentów ,– uczniowie raz w roku prezentują swoje zainteresowania i pasje - udział w konkursach miejskich, międzyszkolnych - udział w imprezach szkolnych. Na drugim etapie podejmują następujące działania: - nauczyciele j. polskiego, angielskiego i matematyki na początku klasy czwartej przeprowadzają wśród uczniów testy osiągnięć na wejściu, służące pogłębieniu ich wiedzy o stopniu opanowania treści programowych klas I-III i opracowaniu wniosków do dalszej indywidualnej i zespołowej pracy z uczniem i zespołem klasowym. - prowadzone są badania w zakresie możliwości psychofizycznych i potrzeb rozwojowych uczniów m.in. w zakresie inteligencji wielorakiej i stylów uczenia się. - udział w konkursach na szczeblu miejskim, rejonowym, wojewódzkim i ogólnopolskim, a nawet międzynarodowym (Alfik humanistyczny i matematyczny, Eko—Planeta konkurs przyrodniczy, Kangur – konkurs matematyczny, konkursy przedmiotowe na wszystkich szczeblach, Odyseja Umysłu - bieżące obserwowanie i ocenianie różnorodnych form aktywności uczniów zarówno na terenie szkoły jak poza nią poprzez zbieranie danych o ich wynikach w konkursach turniejach, przeglądach i zaw. sportowych. Informacje o osiągnięciach są upubliczniane na szkolnej stronie internetowej a następnie na comiesięcznych apelach szkolnych (brak powtarzania przez uczniów klasy na poziomie I-III i pojedyncze przypadki IV-VI).

Obszar badania: Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej i wykorzystują je podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów.

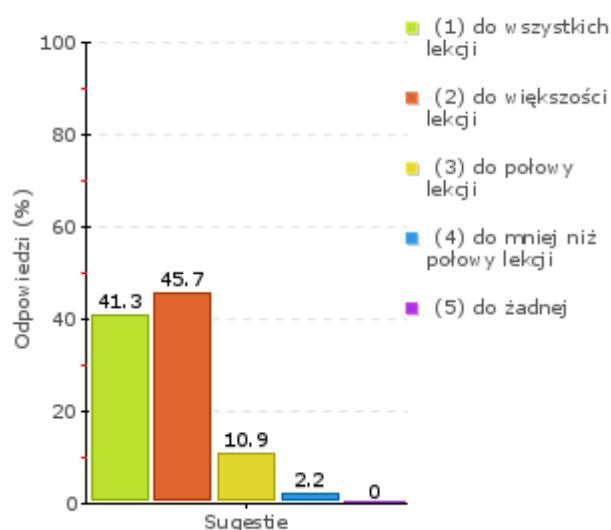
Nauczyciele w trakcie procesu lekcyjnego opierają się na wiadomościach i umiejętnościach uzyskanych przez uczniów na wcześniejszych zajęciach. Wykorzystują zadania z różnych poziomów wiedzy w celu rozwiązywania problemów poznawczych, stosują wiedzę i umiejętności w sytuacjach typowych i nietypowych.

Podczas wszystkich obserwowanych zajęć uczniowie rozwiązywali problemy poznawcze. Rozwiązywali zadania pozwalające na zapamiętywanie faktów, definicji, wykonywanie powtarzalnych procedur oraz na zastosowanie umiejętności i pojęć. Omawiali pojęcia, porównywali i wnioskowali na bazie zapamiętywanych informacji, stosowali wiedzę i umiejętności w sytuacjach typowych. Ponadto analizowali sformułowane przez nauczycieli problemy, używali dowodów, poszukiwali argumentów uzasadniających tezę. Na większości zajęć uczniowie stosowali wiedzę i umiejętności w sytuacjach nietypowych, dokonywali analizy struktury ze wskazaniem na związki pomiędzy jej poszczególnymi elementami.

Zdecydowana większość ankietowych uczniów stwierdziła, że nauczyciele odwołują się do wiadomości i umiejętności zdobytych przez nich na wcześniejszych lekcjach (Wykres 1j, Tab.1).

Do jakiej części Twoich lekcji w szkole pasują poniższe zdania?
Na lekcjach wykorzystujemy to, czego nauczyliśmy się wcześniej. AMS

Liczebność: 92



Wykres 1j

Typ pytania: Pytanie wielokrotnego wyboru

Treść pytania: Zadania wykonywane przez uczniów na lekcji pozwalają im na: [OZ] (10390)

Ogólna liczba respondentów biorących udział w badaniu: 6

Tab.1

Numer odpowiedzi	Treść odpowiedzi	Częstość	Procent
1	zapamiętywanie faktów, definicji, wykonywanie powtarzalnych procedur (np. demonstrowanie nabytej wiedzy, przywoływanie z pamięci pojęć, faktów, terminów, metod, modeli),	6 / 0	100 / 0
2	zastosowanie umiejętności i pojęć (np. wyjaśnianie własnymi słowami omawianych pojęć, porównywanie i wnioskowanie na bazie zapamiętywanych informacji, stosowanie wiedzy w sytuacjach typowych),	6 / 0	100 / 0
3	rozumowanie, używanie dowodów, argumentowanie na podstawie analizy faktów (np. rozwiązywanie problemów, dokonywanie uogólnień, rozwiązywanie problemów),	6 / 0	100 / 0
4	złożone rozumowanie, dokonywanie analizy struktury ze wskazaniem na związki pomiędzy jej poszczególnymi elementami (np. stosowanie wiedzy i umiejętności w sytuacjach nietypowych, budowanie teorii, formułowanie sądów i opinii wraz z uzasadnieniem).	5 / 1	83.3 / 16.7

Obszar badania: Podstawa programowa jest realizowana z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji.

Procesy edukacyjne prowadzone w szkole są spójne zarówno z kompetencjami kluczowymi, jak również zalecanymi warunkami i sposobami realizacji podstawy programowej. Ich częstotliwość uwarunkowana jest najczęściej specyfiką prowadzonych zajęć.

Z wypowiedzi nauczycieli wynika, że umożliwiają uczniom nabywanie kluczowych kompetencji (Tab. 1). Na wszystkich zajęciach kształcą umiejętność uczenia się (Wykres 1j), a na prawie wszystkich- komunikowania się w języku ojczystym (Wykres 2j). Z mniejszą częstotliwością rozwijają takie kompetencje jak: czytanie, umiejętność pracy zespołowej, myślenie matematyczne, umiejętność wyszukiwania, selekcjonowania i krytycznej analizy informacji, myślenie naukowe czy umiejętność posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi.

Podczas zajęć uczący uwzględniali zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej przedmiotu. Stosowane najczęściej można skategoryzować następująco:

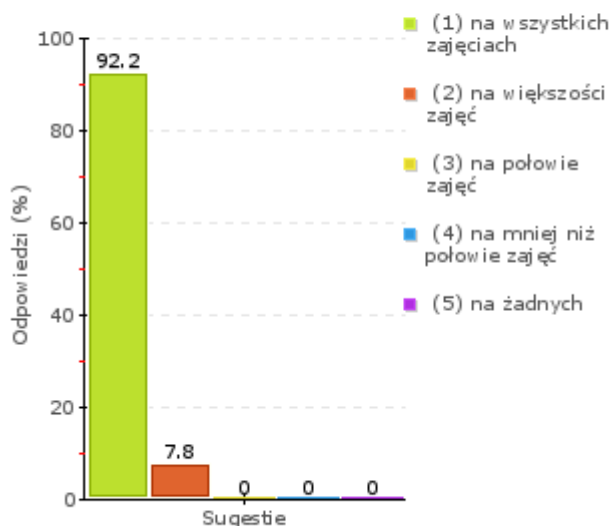
- rozwijanie ciekawości poznawczej,
- mobilizowanie uczniów do generowania własnych pomysłów, rozwiązań,
- zachęcanie do aktywności,
- wspomaganie rozwoju ucznia stosownie do jego potrzeb i możliwości,

- odwołanie się do przykładów z życia codziennego,
- wykorzystanie zdobytej wiedzy w praktyce,
- zadbanie o infrastrukturę (uczenie się i zapewnienie bezpieczeństwa,
- nauka przez zabawę,
- zapewnienie uczniom dostępu do różnych źródeł informacji,
- rozbudzanie gotowości do współpracy,
- budowanie odpowiednich postaw (obywatelskiej, tolerancji),
- odwołanie się do przykładów z życia codziennego.

Obserwowane zajęcia potwierdzają spójność procesów edukacyjnych z kluczowymi umiejętnościami opisanymi w podstawie programowej (Tab. 1).

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: (umiejętność uczenia się AN

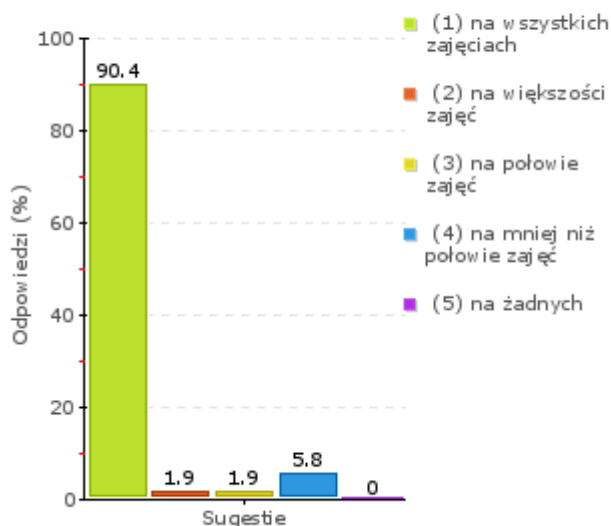
Liczebność: 52



Wykres 1j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: (umiejętność komunikowania się w języku ojczystym AN

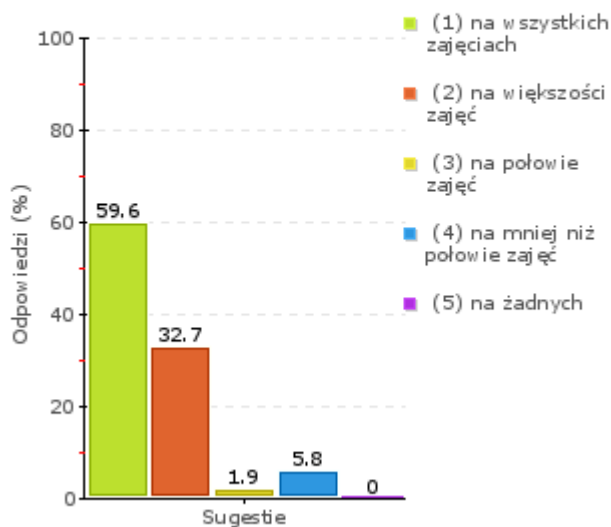
Liczebność: 52



Wykres 2j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności:
czytanie – umiejętność rozumienia,
wykorzystywania i przetwarzania tekstów
AN

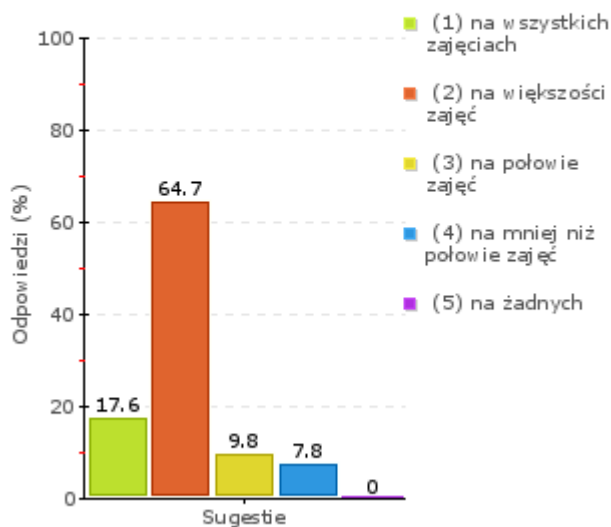
Liczebność: 52



Wykres 3j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności:
myślenie matematyczne –
umiejętność wykorzystania narzędzi
matematyki w życiu codziennym oraz
formułowania sądów opartych na
rozumowaniu matematycznym AN

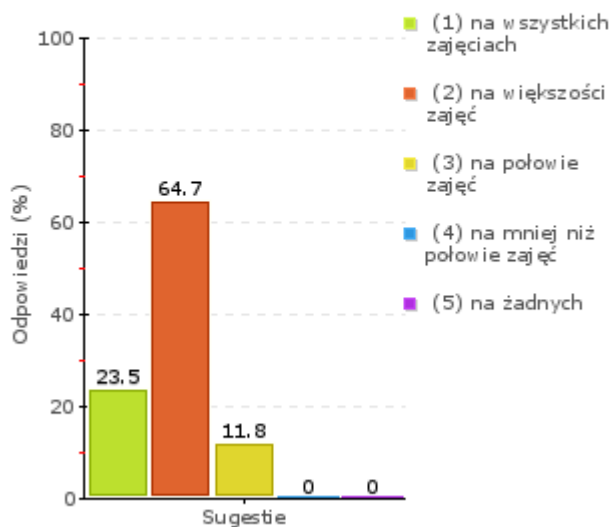
Liczebność: 52



Wykres 5j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności:
umiejętność pracy zespołowej AN

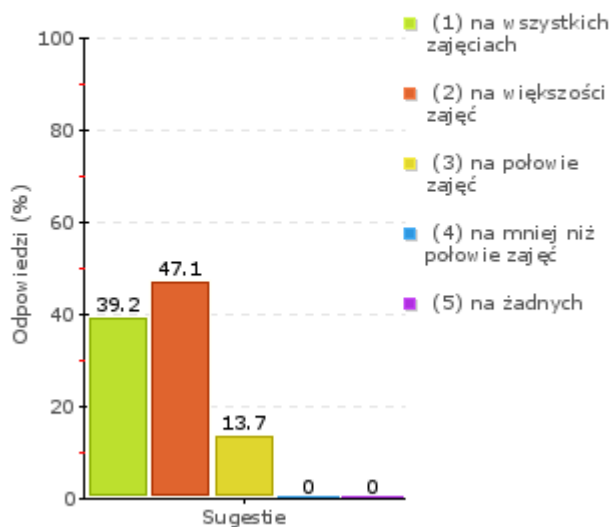
Liczebność: 52



Wykres 4j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności:
umiejętność wyszukiwania,
selekcjonowania i krytycznej analizy
informacji; AN

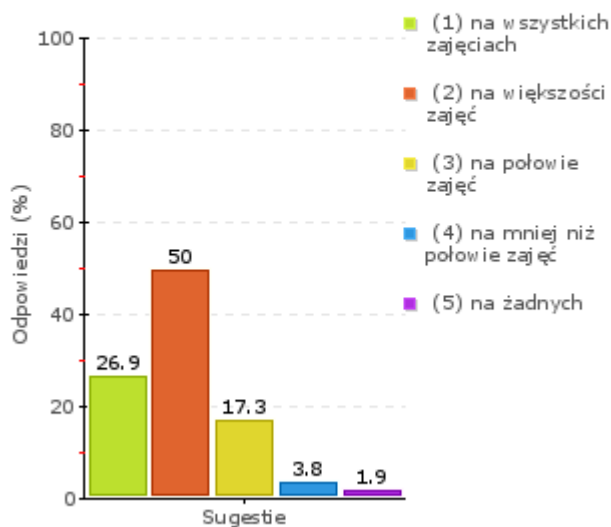
Liczebność: 52



Wykres 6j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności:
myślenie naukowe – umiejętność formułowania wniosków opartych na obserwacjach empirycznych dotyczących przyrody i społeczeństwa AN

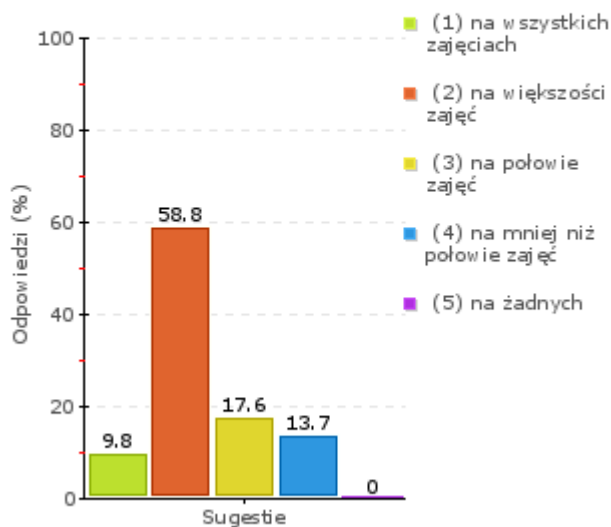
Liczebność: 52



Wykres 7j

umiejętność posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi AN

Liczebność: 52



Wykres 8j

Typ pytania: Pytanie wielokrotnego wyboru

Treść pytania: Które z najważniejszych umiejętności, opisanych w podstawie programowej dla danego etapu kształcenia, były kształtowane u uczniów podczas lekcji? [OZ] (10391)

Ogólna liczba respondentów biorących udział w badaniu: 6

Tab.1

Numer odpowiedzi	Treść odpowiedzi	Częstość	Procent
1	czytanie	6 / 0	100 / 0
2	myślenie matematyczne	4 / 2	66.7 / 33.3
3	myślenie naukowe	6 / 0	100 / 0
4	umiejętność komunikowania się w języku ojczystym i w języku obcym, zarówno w mowie, jak i piśmie	6 / 0	100 / 0
5	umiejętność posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi, w tym także dla wyszukiwania i korzystania z informacji	5 / 1	83.3 / 16.7
6	umiejętność uczenia się	6 / 0	100 / 0
7	umiejętność pracy zespołowej	4 / 2	66.7 / 33.3
8	umiejętność wyszukiwania, selekcjonowania i krytycznej analizy informacji	6 / 0	100 / 0

Obszar badania: W szkole lub placówce monitoruje się i analizuje osiągnięcia każdego ucznia, uwzględniając jego możliwości rozwojowe, formułuje się i wdraża wnioski z tych analiz.

W szkole powszechne jest monitorowanie i analizowanie osiągnięć każdego ucznia przy użyciu różnych metod i narzędzi oraz prowadzenie na podstawie sformułowanych wniosków działań adekwatnych do rozpoznanych mocnych i słabych stron dzieci.

Obserwowane zajęcia ujawniły, że nauczyciele monitorowali nabywanie wiedzy i umiejętności przez każdego ucznia. Podczas wszystkich zajęć sprawdzali czy uczniowie właściwie zrozumieli polecenia, w jaki sposób uczniowie wykonywali zadania, zadawali pytania i stwarzali uczniom możliwość ich zadawania oraz prosili ich o podsumowanie. Rzadziej zaobserwowano stosowanie technik badawczych i uczniowską ocenę pracy nauczyciela (Tab. 1).

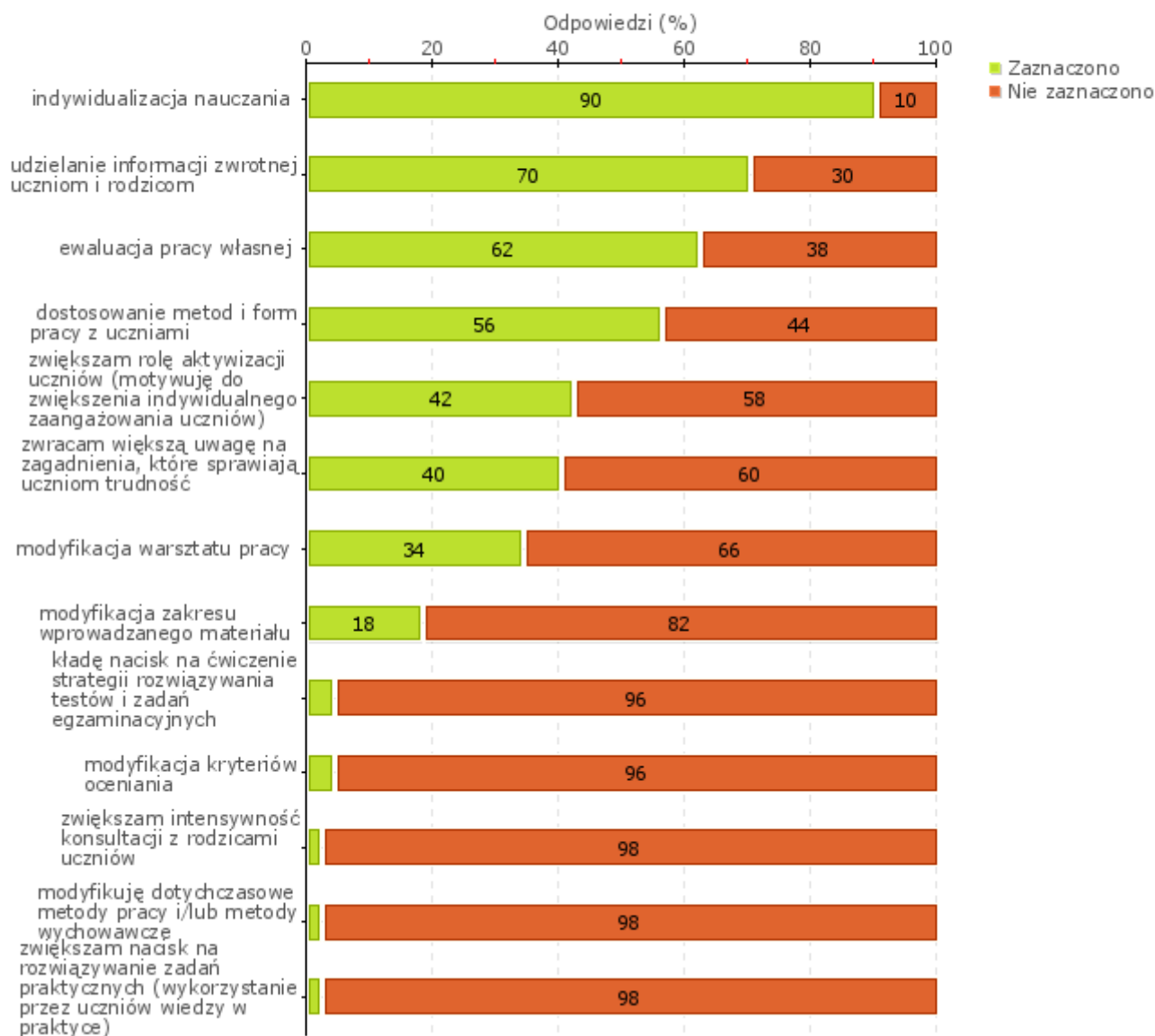
Wypowiedzi nauczycieli potwierdziły podejmowanie przez nich działań w zakresie monitorowania. Dotyczyły: oceniania (bieżącego, podsumowującego, kształtującego) i aktywności nauczyciela podczas zajęć (sprawdzanie sposobu wykonywania zadań, zadawanie pytań).

Uczący najczęściej wykorzystują wnioski z analizy osiągnięć uczniów do:

- indywidualizacji nauczania,
- udzielania informacji zwrotnej uczniom i rodzicom,
- ewaluacji pracy własnej,
- dostosowania metod i form pracy z uczniami,
- zwiększenia aktywności uczniów (motywowania do zintensyfikowanego indywidualnego zaangażowania),
- zwracania większej uwagi na zagadnienia, które sprawiają uczniom trudność,
- modyfikacji warsztatu pracy,
- modyfikacja w zakresie wprowadzanych treści kształcenia (Wykres 1w, Tab. 1).

W jaki sposób wykorzystuje Pan/i w swojej pracy wnioski z analizy osiągnięć uczniów? AN

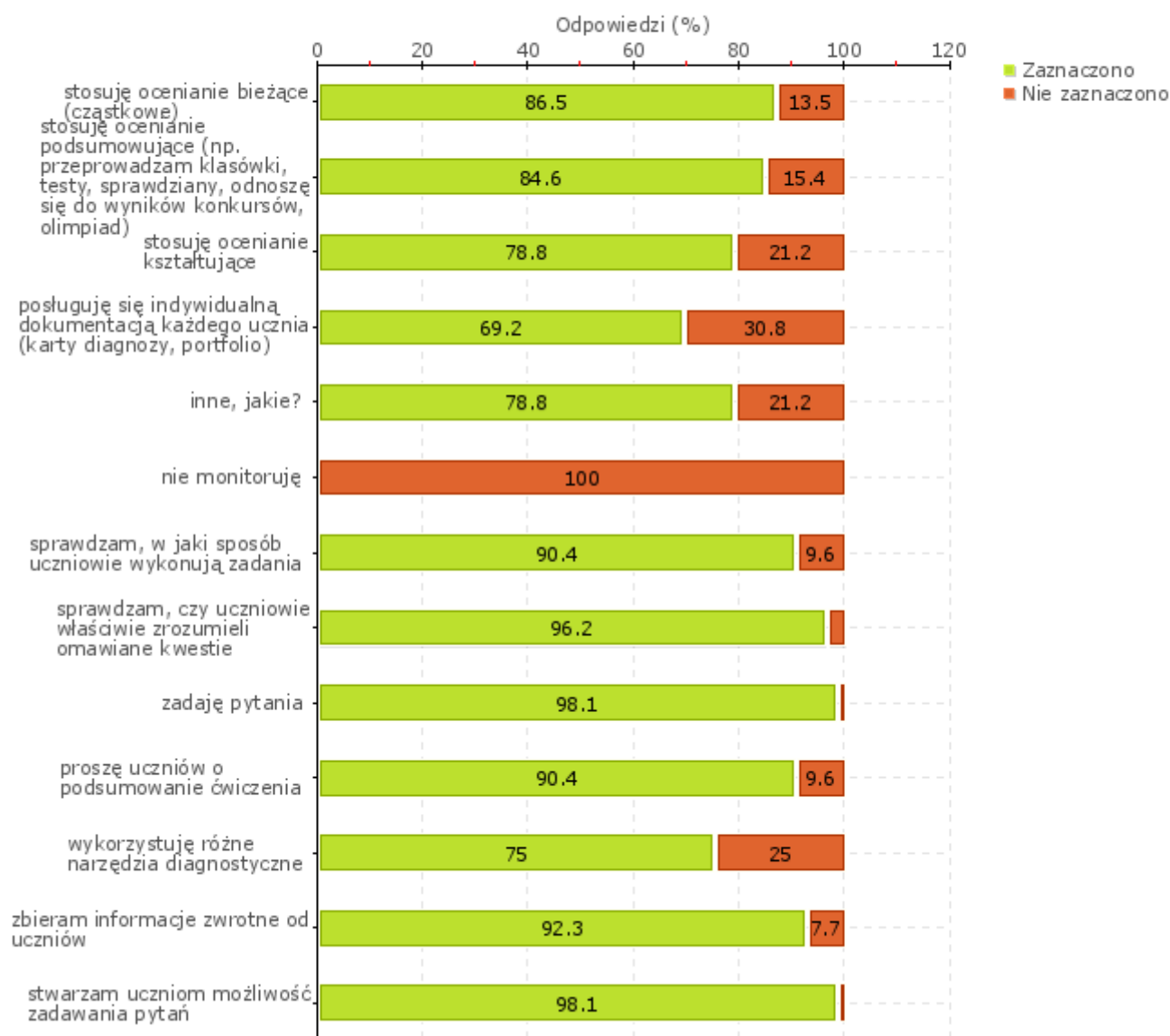
Liczebność: 50



Wykres 1o

W jaki sposób monitoruje Pan/i osiągnięcia uczniów? AN

Liczebność: 52



Wykres 1w

Typ pytania: Pytanie wielokrotnego wyboru

Treść pytania: W jaki sposób nauczyciel monitoruje nabywanie wiedzy i umiejętności przez każdego ucznia podczas lekcji? Proszę zaznaczyć wszystkie zachowania nauczyciela, które wystąpiły na tej lekcji. [OZ] (6884)

Ogólna liczba respondentów biorących udział w badaniu: 6

Tab.1

Numer odpowiedzi	Treść odpowiedzi	Częstość	Procent
1	Sprawdza, czy uczniowie właściwie zrozumieli.	6 / 0	100 / 0
2	Sprawdza, w jaki sposób uczniowie wykonują zadania.	6 / 0	100 / 0
3	Zadaje pytania.	6 / 0	100 / 0
4	Prosi uczniów o podsumowanie.	6 / 0	100 / 0
5	Wykorzystuje techniki badawcze.	2 / 4	33.3 / 66.7
6	Pyta uczniów, co sądzą o jego sposobie przekazywania wiedzy.	4 / 2	66.7 / 33.3
7	Stwarza uczniom możliwość zadania pytania.	6 / 0	100 / 0
8	Inne, jakie?	2 / 4	33.3 / 66.7

W wymaganiu "Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej" w odniesieniu do poziomu wysokiego zebrano następujące dane świadczące o działaniach szkoły/placówki:

Obszar badania: Wdrażane wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów przyczyniają się do wzrostu efektów uczenia się i osiągania różnorodnych sukcesów edukacyjnych uczniów. Wyniki analizy osiągnięć uczniów, w tym uczniów, którzy ukończyli dany etap edukacyjny, potwierdzają skuteczność podejmowanych działań dydaktyczno-wychowawczych.

Nauczyciele prowadzą systematyczną analizę wyników sprawdzianów zewnętrznych, formułują wnioski, podejmują efektywne działania służące podnoszeniu wiedzy i umiejętności opisanych w podstawie programowej, co przyczynia się do osiągania przez uczniów różnorodnych sukcesów edukacyjnych.

Działania podjęte w wyniku monitorowania przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia (Tab. 1, 2, 3) oraz do zapewnienia uczniom poczucia sukcesu edukacyjnego. Nauczyciele organizowali zajęcia dodatkowe, zarówno dla uczniów mających trudności w nauce, jak i uczniów zdolnych. Uwzględniali specyficzne potrzeby edukacyjne uczniów, dostosowywali wymagania do ich możliwości i potrzeb wychowanków (indywidualizacja zajęć), przygotowywali uczniów do sprawdzianu, konkursów i zawodów sportowych. W wyniku czego w ostatnich trzech latach można zauważyć wzrost efektów kształcenia.

W latach 2013-2015 wyniki sprawdzianu po klasie szóstej uplasowały się w następujących staninach:

- wysoki- 26,20 pkt. w 2013r. (wyższy niż w kraju i w województwie śląskim),

- wyżej średni - 26,87 pkt. w 2014r. (wyższy niż w kraju i w województwie śląskim),
- wynik części I (matematyka i język polski) bardzo wysoki- 75,1 %; wynik części II (język angielski) bardzo wysoki- 86,75 % (wyższe niż w kraju i w województwie śląskim) - w 2015r.).

Tendencja wzrostowa jest widoczna w zakresie zwiększenia się liczby uczniów osiągających wyniki zawarte w stanie wysokim i bardzo wysokim (2013-36,8%, 2014-25,5% i 2015-43,7%). Jednocześnie należy zauważyć, że zmalała liczba uczniów, którzy osiągnęli wyniki mieszczące się w stanie niskim: 16%-2013, 15%-2014 i 11%-2015r.

W ostatnim roku nastąpił wyraźny wzrost liczby uczniów osiągających stuprocentowe wyniki: 1 uczeń na 125 w 2013 roku, 1 uczeń na 110 w 2014 roku oraz 3 uczniów na 112 w 2015 roku, zaś średni wynik w szkole to w kolejnych latach: 2013r. -65%, 2014r. -65% oraz 75%- w 2015r.

W latach 2013- 2014 nastąpił zauważalny wzrost wyników w standardach egzaminacyjnych z matematyki i języka polskiego:

- czytanie (76 % / 80,2 %),
- rozumowanie (56 % / 62,6 %),
- wykorzystanie wiedzy w praktyce (53% /62,6%).

Podjęmowane działania wynikające z wdrożonych wniosków z monitorowania i analizowania ich osiągnięć dają uczniom przestrzeń do osiągania sukcesów edukacyjnych na zajęciach lekcyjnych, w konkursach i zawodach sportowych na szczeblu miejskim międzyszkolnym, ogólnopolskim (Tab. 4). Promowanie osiągnięć uczniowskich odbywa się poprzez: eksponowanie trofeów sportowych, dyplomów oraz informowanie o wszystkich sukcesach na stronie internetowej, a także cyklicznie podczas szkolnych apeli. wg. respondentów, takie działania zdecydowanie zwiększają motywację uczniów.

W kategorii sukcesu nauczyciele wskazali zajęcia uspołeczniające przyczyniające się nie tylko do budowania relacji rówieśniczych, ale również do wzmocnienia poczucia własnej wartości, samooceny czy rozwiązywania sytuacji trudnych.

Sukcesem wychowawczym podkreślonym przez nauczycieli jest wysoka frekwencja poszczególnych klas IV-VI oraz wysoki procent uczniów z wzorowym zachowaniem (104 uczniów na 331-- koniec roku 2014/15; 108 /319 – na I semestr) i bardzo dobrym zachowaniem (108/ 331- na koniec roku 2014/15; 129/319 – na I semestr).

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Jakie są wyniki egzaminów lub sprawdzianów w ostatnich trzech latach? Jakie są zmiany (proszę przedstawić uogólniony opis trendów, np. zmiany staninów, w zależności od typu szkoły trzyletniego wskaźnika EWD)? [ADZ] (9759)

Tab.1

Numer	Analiza
1	2013 wynik sprawdzianu to 26,20 pkt. – stanina 7- wyniki wysokie /kraju wynosi 24.03 pkt./woj.śląskim - 23,55 pkt./ w Sosnowcu 23,68 pkt. 2014 r. – wynik sprawdzianu 26,87 pkt. – stanina 6 – wyżej średnich / w kraju wynosi 25,83 pkt./ Śląskim - 25,44 pkt./w Sosnowcu 24,85 pkt. 2015 r. – wynik sprawdzianu części I (matematyka i język polski)- 75, 1 % - stanina 8 bardzo wysoki, natomiast - rok 2015 - wynik części II (język angielski) – 86,75 % - stanina 8- bardzo wysoki Matematyka- średnia wojewódzka – 59%, szkoły 70,45% Język polski - średnia wojewódzka – 72%, szkoły 79,3% - tendencja : średnie wyniki szkoły z matematyki są wyższe niż w województwie śląskim, zaś porównywalne z języka polskiego. 2013 r. - standardy - czytanie – 76,00 % - pisanie – 70,00% - rozumowanie 56,00 % - korzystanie z informacji – 71,00 % - wykorzystanie wiedzy w praktyce – 53,00 % 2014 r.- standardy - Czytanie – 80,20 % - Pisanie – 56,40% - Rozumowanie – 62,60 % - Korzystanie z informacji – 70,00% - Wykorzystanie wiedzy w praktyce – 66,50 % Tendencja: Uczniowie lepiej poradzili sobie (2014 w stosunku do 2013r.) ze standardem wykorzystanie wiedzy w praktyce i rozumowanie, mniejsze kompetencje wykazali w standardzie pisanie.

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Czy w świetle tych danych jest widoczny wzrost efektów kształcenia? W jakich obszarach można to zauważyć? [ADZ] (7494)

Tab.2

Numer	Analiza
1	Procentowy udział uczniów szkoły w poszczególnych przedziałach wyników wskazuje na następujące tendencje - systematycznie rośnie liczba absolwentów osiągających wyniki w stanianach wysokich (7-9) : 2012 - 31,7%, 2013- 36,8%, 2014 - 25, 5%, 2015- 44,6%, przy jednoczesnym zmniejszaniu się liczby uczniów z wynikami w staninach niskich (1-3): 2012 - 12,9%, 2013- 16,8%, 2014 - 15, 4%, 2015- 11,6% szkołą potrafi pracować z uczniami o wysokim potencjale i o niskim. Uczniowie opanowali umiejętności w standardzie wykorzystania wiedzy w praktyce i korzystania z informacji każdorazowo wyżej niż średnia w województwie (wyniki województwa są porównywalne jak w kraju) zaś w 2014r. - wyżej także w zakresie rozumowania. Ponadto od 2013r. średnie wyniki szkoły są wyższe niż w Sosnowcu, województwie i kraju (szkoła 2013- 26,2pkt , Sosnowiec - 23,7%, woj. 23,5% kraj - 24pkt szkoła 2014- 26,8pkt , Sosnowiec - 23,4%, woj. 25,4% kraj - 25,8pkt szkoła 2015- 75% , Sosnowiec - 65%%, woj. 65,8% kraj - 67%. stypendia, Nagrody Prezydenta Nagrody Dyrektora

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Jakie sukcesy edukacyjne uczniów wynikają Państwa zdaniem z wdrożonych wniosków z monitorowania i analizowania ich osiągnięć? [WN] (10782)

Tab.3

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	w klasach I-III	konkursy recytatorskie, plastyczne, muzyczne, o charakterze wiedzy, Międzynarodowy Konkurs Matematyczny "Kangur Matematyczny", Konkurs Matematyczny "Żaczek", Konkurs literacki i konkursy organizowane przez Prezydenta Sosnowca o charakterze ekologicznym ("Nie pal przy mnie proszę", "Bieg po zieloną gałązkę"), sportowe (pływanie, narciarstwo).

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
2	sukcesy sportowe	w klasach IV- VI: -Mistrzostwo Polski Szkół Podstawowych w koszykówkę Dziewcząt Energa Basket Cup -Mistrzostwo i Wicemistrzostwo Sosnowca w punktacji generalnej na najbardziej usportowioną szkołę w mieście w r. 2014/2015. Kwalifikacja do rozgrywek wojewódzkich w Mistrzostwach Woj. Śląskiego Szkół Podstawowych w roku 2014/2015 - liczne sukcesy na szczeblu wojewódzkim w pływaniu
3	sukcesy edukacyjne	historia i społeczeństwo: - 2 laureatów Ogólnopolskiego Konkursu Historycznego "Losy żołnierza i dzieje oręża polskiego (2014/15) -plastyka: udział w 2 ogólnopolskich projektach: "Bezpieczniki Taurona", "Szkoła z aparaturami dziecka"- certyfikaty (2013/14) 1 osoba zajęła I miejsce w miejsce w Międzynarodowym Konkursie Plastycznym "Szepty Leśne" (2014/2015) język polski: 2 laureatów Kuratorskiego Konkursu Przedmiotowego z Języka Polskiego (2014/15), co roku sukcesy w Ogólnopolskim Konkursie Alfik Humanistyczny język angielski: 8 laureatów i 19 wyróżnionych w Konkursie języka angielskiego "Galileo 2014" zorganizowany przez Centrum Edukacji Szkolnej, udział uczniów w licznych konkursach na szczeblu miejskim język francuski: udział uczniów w Konkursie Prozy i Poezji Frankofońskiej, szkoła jest organizatorem egzaminu z języka francuskiego DELF matematyka: finalista Konkursu interdyscyplinarnego "Matematyka z elementami przyrody" (2012/13), w 2014/15- 4 finalistów, 1 laureat. Co roku uczniowie biorą udział w konkursach: "Kangur Matematyczny" i "Alfik Matematyczny-- otrzymują 5-6 wyróżnień, W licznych konkursach"np "Matematyczny Slalom"- wyróżnienia. W klasach 5-ych uczniowie biorą udział w konkursie "Potyczki matematyczne"- liczne czołowe lokaty, w klasach 6-ych biorą udział w konkursie ekologicznym "Zielona ścieżka"- czołowe lokaty na szczebli miejskim. Uczniowie biorą również udział w konkursach przyrodniczo - ekologicznych (wyróżnienia, czołowe miejsca), w Ogólnopolskim Konkursie EKO PLANETA - wyróżnienia, udział w Ogólnopolskim konkursie grafiki komputerowej pt. "Utwory Marii Konopnickiej w grafice komputerowej", organizowanym przez Przedszkole Miejskie nr 57 w Sosnowcu - I miejsce. W roku szkolnym 2014/ 2015 uczniowie wzięli udział uczniów w programie edukacyjnym "Odyseja Umysłu) - 3 finalistów. W powyższym programie brał udział uczeń z dysleksją rozwojową.

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
4	sukcesem wychowawczym uczniów jest także wysoka frekwencja poszczególnych klas oraz wysoki procent uczniów z wzorowym (104 uczniów na 331- w klasach 4 – 6 – koniec roku 2014/15; 108 /319 – w klasach 4 – 6 na I semestr) i bardzo dobrym zachowaniem (108/ 331- na koniec roku 2014/15; 129/319 – w klasach 4 – 6 na I semestr)	Uczniowie, którzy najlepiej przestrzegają "Szkolne zasady" otrzymują jeden raz w miesiącu podczas apelu: "Order życzliwości" (klasy I – III), natomiast dyplom dla ucznia (klasy IV – V). Zasady te zostały opracowane kilka lat temu (10 zasad), mają one na celu promować uczniów również takich, którzy nie są może zdolni, ale potrafią swoim zachowaniem zdobyć sympatię nie tylko nauczycieli a również koleżanek i kolegów z klasy. To wyróżnienie na apelu, przed całą społecznością uczniowską jest silnym bodźcem motywującym do lepszego zachowania
5	zajęcia uspołeczniające	przyczyniają się do umiejętności pracy zespołowej, budowania atmosfery zaufania i bezpieczeństwa w grupie, pomagają budować relacje koleżeńskie, pracować w grupie, rozwiązywać sytuacje trudne, dzielić się swoimi osiągnięciami i wzmacniać swoją samoocenę poprzez budowanie poczucia własnej wartości, zajęcia modelujące prawidłowe wzorce i postawy prospołeczne

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Czy w świetle wyników egzaminów lub sprawdzianów w ostatnich trzech latach jest widoczny wzrost efektów kształcenia? W jakich obszarach można to zauważyć? [WN] (10629)

Tab.4

Numer	Treść odpowiedzi
1	Tak jest widoczny:
2	zmiana staninów w ostatnich 3 latach kolejno: wysoki (2013r), wyżej średni (2014r.) do bardzo wysoki (2015r.
3	zmiana procentowa ilości uczniów osiągających wyniki zawarte w stanie wysokim i bardzo wysokim (2013-36,8%, 2014-25,5% i 2015-43,7%)
4	wyraźny wzrost liczby uczniów osiągających 100% wyniki (1 uczeń na 125 w roku 2013, 1 uczeń na 110 w roku 2014 oraz 3 uczniów na 112 w roku 2015)
5	średni wynik w szkole to kolejno 2013-65%, 2014-65% oraz 75%- w roku 2015
6	że zmalała ilość uczniów, którzy osiągalili wyniki mieszczące się w stanie niskim: 16%-2013, 15%-2014 i 11%-2015r.
7	wzrost wyników w standardach egzaminacyjnych z matematyki i języka polskiego (w latach 2013 i 2014): czytanie – 76 % /80,2 %; rozumowanie - 56 % /62,6 %; wykorzystanie wiedzy w praktyce – 53% /62,6%.
8	język angielski: 2014 r. – sprawdzian po klasie piątej:- Rozumienie ze słuchu – 85 %; Rozumienie tekstów pisanych – 73 %; Znajomość funkcji językowych – 77%; Znajomość środków językowych – 75 %.
9	w 2015 r.- sprawdzian zewnętrzny - średnia wojewódzka – 78%, szkoły 86,75% (procentowy udział uczniów w grupie wyników wysokich wzrósł , a niskich zmalał)
10	wyniki sprawdzianu szóstoklasistów oraz innych badań zewnętrznych są szczegółowo analizowane i opracowywane przez wyznaczonych nauczycieli .Wyniki i wnioski są przedstawiane i analizowane podczas posiedzeń Rady Pedagogicznej, na spotkaniach zespołów przedmiotowych i indywidualnie przez nauczycieli.

Wymaganie:

Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Podejmowane działania w zakresie diagnozowania potencjału uczniów mają, w opinii nauczycieli i dyrektora, systemowy charakter, ponieważ dotyczą każdego dziecka, jego funkcjonowania w różnorodnych obszarach rozwoju, odbywają się cyklicznie, wg przyjętego harmonogramu, uwzględniają zróżnicowane narzędzia. Wypowiedzi rodziców świadczą o braku zdecydowania w kwestii częstotliwości rozmów z nauczycielami o potencjale ich dzieci.

Uczniowie oraz ich rodzice wysoko oceniają dostępność zajęć pozalekcyjnych i stopień ich dostosowania do swoich oczekiwań, a dyrektor i nauczyciele podkreślają związek z postawą Patrona - Janusza Korczaka (podmiotowość ucznia, jego potrzeby i wszechstronny rozwój) priorytetów branych pod uwagę podczas tworzenia oferty edukacyjnej.

Nauczyciele koncentrują uwagę podczas zajęć na wszystkich dzieciach i w różnorodny sposób starają się indywidualizować proces edukacyjny adekwatnie do rozpoznanych potrzeb.

Szkoła dostrzega problemy dzieci zagrożonych marginalizacją i podejmuje adekwatne działania służące z jednej strony minimalizowaniu trudności, a z drugiej rozbudzaniu ich aspiracji i zainteresowań.

Większość uczniów podziela opinię, że nauczyciele wierzą w ich możliwości, ale w badanym dniu nie wszystkim została przekazana taka informacja zwrotna. Rodzice wskazują na powszechność otrzymanego w szkole wsparcia, ale zwraca uwagę grupa, która wskazała na brak takiej potrzeby.

Obszar badania: W szkole lub placówce rozpoznaje się możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe, sposoby uczenia się oraz sytuację społeczną każdego ucznia

Podejmowane działania w zakresie diagnozowania potencjału uczniów mają, w opinii nauczycieli i dyrektora, systemowy charakter, ponieważ dotyczą każdego dziecka, jego funkcjonowania w różnorodnych obszarach rozwoju, odbywają się cyklicznie, wg przyjętego harmonogramu, uwzględniają zróżnicowane narzędzia. Wypowiedzi rodziców świadczą o braku zdecydowania w kwestii częstotliwości rozmów z nauczycielami o potencjale ich dzieci.

Z wypowiedzi nauczycieli i dyrektora szkoły wynika, że systemowo rozpoznają możliwości i potrzeby swoich podopiecznych, prowadzą ukierunkowane obserwacje, rozmowy, analizują dokumenty, prace uczniowskie, stosują testy (Tab.2).

Działania diagnostyczne stanowią istotną płaszczyznę współpracy ze sobą nauczycieli i specjalistów szkolnych oraz funkcjonowania sprawnego przepływu informacji między uczącymi w I i II etapie edukacyjnym.

Argumentem na rzecz funkcjonowania systemu jest liczba i zakres udzielonego wsparcia. Dyrektor wskazał, że różnymi formami pomocy zostało objętych w szkole w bieżącym roku szkolnym 227 uczniów na ogólną

liczbę 676 uczących się, w tym nauczaniem indywidualnym – 7 uczniów, zajęciami rewalidacyjnymi – 3 uczniów, socjoterapeutycznymi – 2 osoby, korekcyjno – kompensacyjnymi – 57 uczących się, a dydaktyczno – wyrównawcze realizowane są dla 115 wychowanków.

Szkoła wspomaga także młodych ludzi wykazujący określone uzdolnienia i zainteresowania poprzez realizację zajęć uzdalniających dla 75 uczniów (kl.I-III kółko taneczne, teatralne, plastyczno-techniczne, podczas gdy dla kl.IV-VI kółko plastyczne, muzyczne, polonistyczne, języka angielskiego, historyczne i in.

Placówka szuka również wsparcia w instytucjach pomocowych, nawiązując z nimi współpracę, m.in. z poradnią psychologiczno-pedagogiczną (dla 47 uczniów), z Urzędem Miasta Sosnowca (w zakresie dożywiania dla 22 osób), stypendiów szkolnych (17 odbiorców) czy wyprawki szkolnej (dla 9 uczących się), korzysta z aktywności Rady Rodziców.

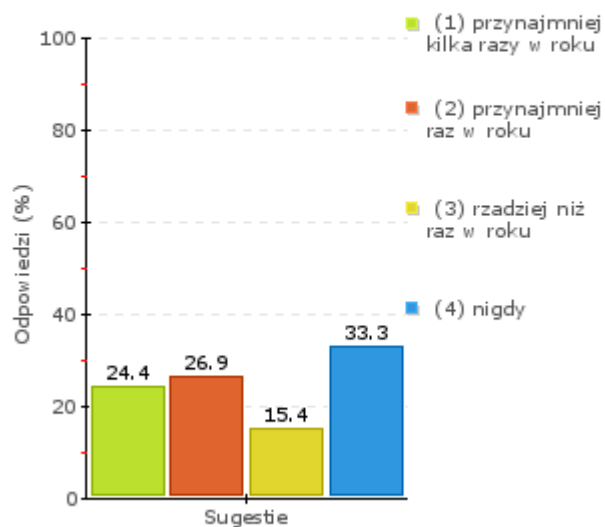
Wśród czynników stanowiących przesłankę do podejmowania działań wspomagających respondenci wymienili zarówno potrzeby rozwojowe (Tab.3), jak i problemy:

- trudności w nauce, szczególnie związane z koniecznością wyrównywania braków,
- problemy w zachowaniu, w tym wynikające z trudności adaptacyjnych (uczniowie klas pierwszych – przejście z przedszkola do szkoły, przejście uczniów z pierwszego etapu edukacyjnego do drugiego – klasy czwartej)
- dostosowanie się do zaleceń zawartych w orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego, nauczania indywidualnego oraz w opiniach poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- potrzeby rozwijania i promowania osiągnięć dzieci,
- problemy zdrowotne i choroby przewlekłe uczniów,
- skomplikowane sytuacje rodzinne, w tym zagrożenie niedostosowaniem społecznym, marginalizacją.

Mimo tego co drugi rodzic nie podziela stanowiska, że nauczyciele rozmawiali z nim o możliwościach i/lub potrzebach ich dziecka (Wykres 1j).

Czy nauczyciele rozmawiają z
Panią/Panem o możliwościach i/lub
potrzebach Pani/Pana dziecka? AR

Liczebność: 78



Wykres 1j

Typ pytania: Pytanie jednokrotnego wyboru

Treść pytania: Czy nauczyciele rozmawiają z Panią/Panem o możliwościach i/lub potrzebach Pani/Pana dziecka? [AR] (7036)

Ogólna liczba respondentów biorących udział w badaniu: 78

Tab.1

Numer odpowiedzi	Treść odpowiedzi	Częstość	Procent
1	przynajmniej kilka razy w roku	19	24.4
2	przynajmniej raz w roku	21	26.9
3	rzadziej niż raz w roku	12	15.4
4	nigdy	26	33.3
	Brak odpowiedzi	0	0
	Razem	78	100

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: W jaki sposób rozpoznają Państwo możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe uczniów w tej klasie? [WNO] (7040)

Tab.2

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	rozmowa z wychowawcą klasy 1-3	
2	test na rodzaj inteligencji	
3	analiza dokumentacji	orzeczenia i opinie PPP analiza świadectw (dokumentacji po I-III)
4	analiza wyników i błędów na sprawdzianach	
5	bieżąca obserwacja uczniów w szkole i poza nią	karty obserwacji
6	rozmowy z rodzicami	
7	rozmowy z dzieckiem	o pozaszkolnych zainteresowaniach
8	rozmowy z pedagogiem	
9	rozmowy z wychowawcą z niższego etapu edukacyjnego	
10	ocenianie kształtujące	
11	sposłrzenia nauczycieli uczących	
12	diagnoza wstępna	
13	analiza uczniowskich wytworów	prac plastycznych, wypracowań

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Jakie są najważniejsze potrzeby rozwojowe (społeczne, poznawcze, emocjonalne) Państwa uczniów? [WNO] (7779)

Tab.3

Numer	Treść odpowiedzi
1	potrzeba wsparcia i empatii
2	akceptacji, zrozumienia
3	potrzeba ruchu, zabawy
4	przynależności do grupy rówieśniczej
5	ciekawości poznawczej
6	potrzeba autonomii

Obszar badania: Zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i specjalistyczne organizowane dla uczniów wymagających szczególnego wsparcia w rozwoju lub pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęcia rewalidacyjne dla uczniów niepełnosprawnych są odpowiednie do rozpoznanych potrzeb każdego ucznia.

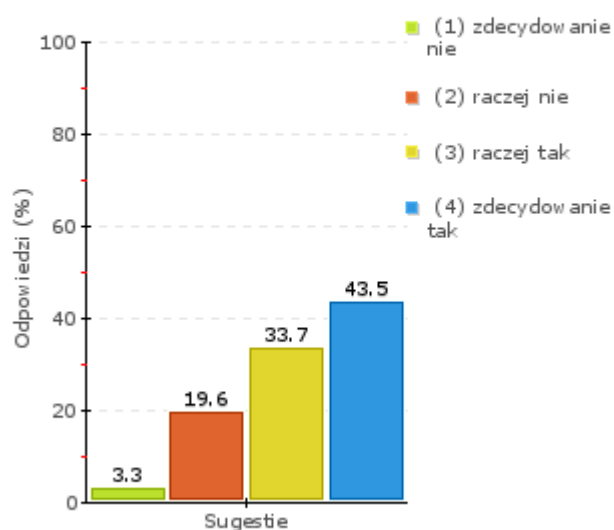
Uczniowie oraz ich rodzice wysoko oceniają dostępność zajęć pozalekcyjnych i stopień ich dostosowania do swoich oczekiwań, a dyrektor i nauczyciele podkreślają związek z postawą Patrona - Janusza Korczaka (podmiotowość ucznia, jego potrzeby i wszechstronny rozwój) priorytetów branych pod uwagę podczas tworzenia oferty edukacyjnej.

Uczniowie stoją na stanowisku, że oferta zajęć pozalekcyjnych jest dla nich interesująca i dostępna (Wykres1j), a rodzice wskazują na jej adekwatność do potrzeb ich dziecka (Wykres 2j).

Nauczyciele dysponują wiedzą o rozpoznanych potrzebach swoich podopiecznych i wykorzystują ją zarówno do wspierania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (Tab.1), jak również dostosowania metod pracy lekcyjnej do stylów uczenia się, wdrażanie systemu pozytywnego wzmocnienia czy motywowania, rozbudzania ciekawości poznawczej (Tab.2), często z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej.

W mojej szkole są zajęcia pozalekcyjne, które mnie interesują.
AMS

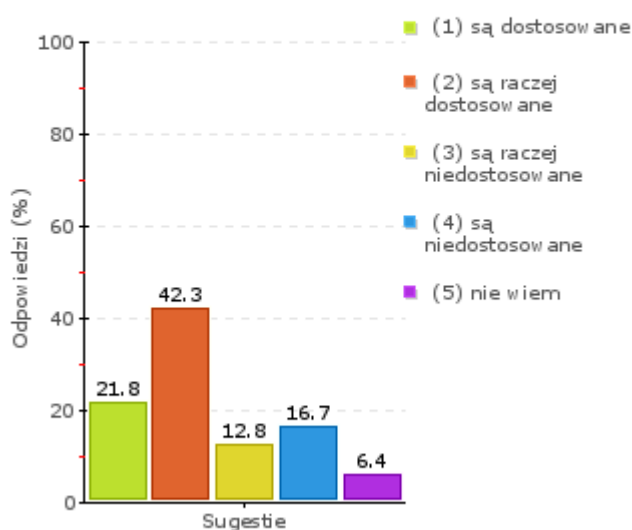
Liczebność: 92



Wykres 1j

W jakim stopniu zajęcia pozalekcyjne w tej szkole są dostosowane do potrzeb Pani/Pana dziecka? AR

Liczebność: 78



Wykres 2j

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Które z Pana/i działań na lekcji wynikały z wcześniejszego rozpoznania potrzeb, możliwości poszczególnych uczniów? Proszę podać przykłady. [WNPO] (7959)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	ćwiczenia przygotowane w oparciu o wizualne pomoce naukowe	w klasie większość uczniów posiada inteligencję wizualno- przestrzenną
2	głośne powtarzanie zasad tworzenia pytań, dialogi w grupie	słuchowcy
3	aktywizowanie uczniów na wielu płaszczyznach (ruch, śpiew)	
4	zaprezentowanie swoich osiągnięć na forum klasy	wykorzystanie posiadanych umiejętności (czytanie polecenia przez uczennicę, która dobrze czyta)
5	pisanie notatki w postaci schematu	przewaga inteligencji wizualno- przestrzennej
6	różnicowanie poziomu trudności poleceń	Karty pracy zróżnicowane monitorowanie pracy indywidualnej wykonywanej przez uczniów słabszych
7	praca z prezentacją multimedialną	poczet królów polskich, drzewo genealogiczne
8	aktywizowanie wszystkich uczniów - pochwały, zachęty	
9	dostosowanie pracy domowej do możliwości uczniów	
10	stosowanie dodatkowych zadań dla zdolniejszych	
11	praca w grupach	
12	zaangażowanie ucznia - kinestetyka do tworzenia ma; y mentalnej na tablicy	
13	prowadzenie zajęć z muzyką na dywanie	sześcioletki b. lubią zabawy ruchowe

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Jakie działania są podejmowane w ramach wspierania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi? [AD] (7958)

Tab.2

Numer	Analiza	Cytaty
1	organizowanie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, zajęć rewalidacyjnych, zajęć socjoterapeutycznych, zajęć pozalekcyjnych, zajęć uzdalniających porady dla ucznia oraz porady i konsultacje dla rodziców zajęcia z pedagogiem, psychologiem dostosowanie wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych indywidualizacja pracy z uczniem podczas zajęć lekcyjnych i zajęć pozalekcyjnych dla uczniów klas pierwszych opracowanie i wdrożenie programu adaptacyjnego prowadzenie teczek wychowawcy klasowego i teczek pomocy psychologicznej – pedagogicznej organizowanie pomocy koleżeńskiej w nauce zachęcanie uczniów i ich rodziców do korzystania z pomocy poradni psychologiczno- pedagogicznej (pogłębione badania, terapie ciągłe monitorowanie postępów ucznia w nauce (wychowawca, pedagog, psycholog dyrektor) motywowanie uczniów poprzez umieszczanie informacji o ich sukcesach na szkolnej stronie internetowej	Poradnictwo dla ucznia dotyczące skutecznego uczenia się, sposobów radzenia sobie z trudnymi emocjami Dla rodziców dotyczące skutecznego uczenia się, sposobów radzenia sobie z trudnymi emocjami

W wymaganiu "Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji " w odniesieniu do poziomu wysokiego zebrano następujące dane świadczące o działaniach szkoły/placówki:

Obszar badania: W szkole lub placówce są prowadzone działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacyjnego w odniesieniu do każdego ucznia.

Nauczyciele koncentrują uwagę podczas zajęć na wszystkich dzieciach i w różnorodny sposób indywidualizują proces edukacyjny adekwatnie do rozpoznanych potrzeb.

Indywidualizacja procesy edukacyjnego na lekcji ma powszechny charakter i wyraża się poprzez różnorodne formy, które można skategoryzować następująco:

- stosowanie wzmocnień pozytywnych jako jeden ze sposobów motywowania do aktywności w uczeniu się,

- doskonalenie kompetencji pracy zespołowej ukierunkowanej na wzajemne uczenia się od siebie osób o różnym potencjale (słaby - mocny),
- wykorzystanie wiedzy o stylach uczenia się do dostosowania form poleceń, zadań,
- różnicowanie tempa pracy na zajęciach,
- monitorowanie sposobu wykonywania pracy,
- tworzenie możliwości wyboru stopnia trudności zadań w toku lekcji i podczas pracy domowej.

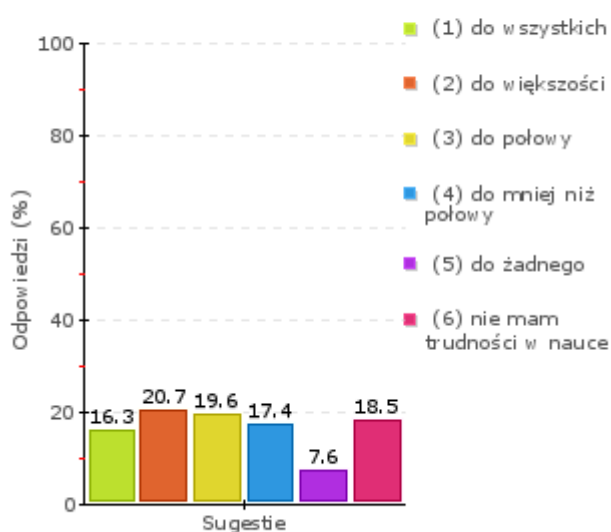
Ważne miejsce w tych działaniach odgrywają postawy nauczycieli, zwłaszcza ich dbałość o poczucie bezpieczeństwa psychicznego uczących się i tworzenie klimatu, w którym uczeniu się towarzyszy sugestia, że bycie niedoskonałym nie dyskwalifikuje człowieka potrafiącego przyznać do niewiedzy oraz przeświadczenie, że uczenie się na błędach może być skuteczne.

Zdecydowana większość piątoklasistów (Wykres 3j) uważa, że może uczestniczyć we wszystkich zajęciach, na których chce być.

W opinii większości młodych ludzi, nauczyciele dbają o powszechne rozumienie na lekcji treści nauczania, ale w kwestii prowadzenia indywidualnych rozmów na temat rodzenia sobie przez nich z trudnościami występuje większe różnicowanie stanowisk (Tab.1j).

Nauczyciel rozmawia ze mną, jak mam radzić sobie z trudnościami w nauce.
AMS

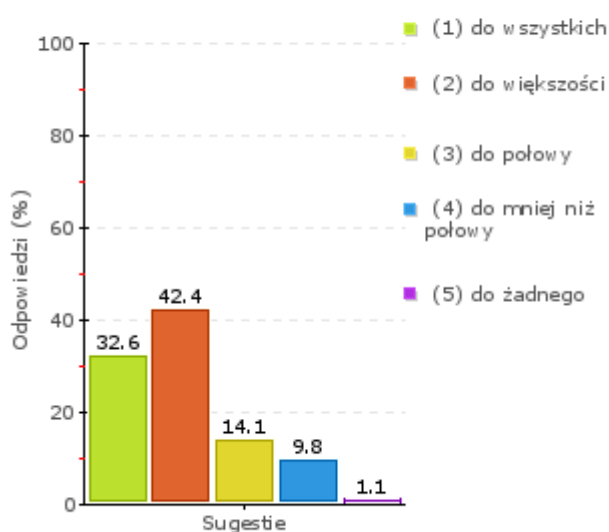
Liczebność: 92



Wykres 1j

Pomyśl teraz o swoich nauczycielach. Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania:
Nauczyciel upewnia się, czy zrozumieliśmy to, o czym była mowa na lekcji.
AMS

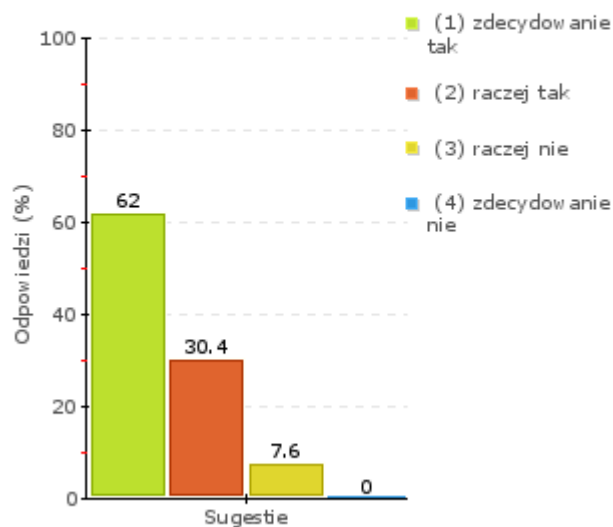
Liczebność: 92



Wykres 2j

W mojej szkole mogę uczestniczyć we wszystkich zajęciach, na których chcę być. AMS

Liczebność: 92



Wykres 3j

Typ pytania: Pytanie jednokrotnego wyboru

Pytanie nagłówkowe: Pomyśl teraz o swoich nauczycielach. Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania:

Treść pytania: Nauczyciel upewnia się, czy zrozumieliśmy to, o czym była mowa na lekcji. [AMS] (10737)

Ogólna liczba respondentów biorących udział w badaniu: 92

Tab.1

Numer odpowiedzi	Treść odpowiedzi	Częstość	Procent
1	do wszystkich	30	32.6
2	do większości	39	42.4
3	do połowy	13	14.1
4	do mniej niż połowy	9	9.8
5	do żadnego	1	1.1
	Brak odpowiedzi	0	0
	Razem	92	100

Obszar badania: Szkoła pomaga przezwyciężyć trudności uczniów wynikające z ich sytuacji społecznej.

Szkoła dostrzega problemy dzieci zagrożonych marginalizacją i podejmuje adekwatne działania służące z jednej strony minimalizowaniu trudności, a z drugiej rozbudzaniu ich aspiracji i zainteresowań.

Szkoła bierze pod uwagę zróżnicowanie dzieci ze względu na sytuację społeczno- ekonomiczną ich rodzin (Tab.1, 2), a podejmowane działania można podzielić na:

- działania profilaktyczne - umożliwiające wczesne zdiagnozowanie deficytów rozwojowych i trudności w uczeniu się,
- czynności kompensacyjno- wyrównawcze,
- przedsięwzięcia wspomagające rozwój uzdolnień, w tym o charakterze promocyjnym,
- kształtowanie postaw tolerancji i szacunku wobec inności,
- nawiązanie współpracy z instytucjami świadczącymi usługi na rzecz dziecka i rodziny,
- upowszechnianie wiedzy o zasadach postępowania z osobą przewlekle chorą,
- dostosowanie infrastruktury szkolnej do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- udzielanie świadczeń rzeczowych i finansowych.

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: W szkole uczą się różne dzieci ze względu na sytuację społeczno- ekonomiczną ich rodzin, wyznanie, stan zdrowia, itp. Czy szkoła bierze to różnicowanie pod uwagę, a jeśli tak to w jaki sposób? [WR] (10428)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	organizowana pomoc w zakupie podręczników (wyprawka szkolna)	
2	dofinansowanie wyjść i wyjazdów, "zielonej szkoły"	z Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, z funduszy Rady Rodziców, organizowanie kwest, kiermaszy, koncertów charytatywnych połączonych z imprezą sportową
3	podjazd dla niepełnosprawnych + winda	
4	współpraca z instytucjami pomocowymi - wsparcie rodzin	Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna, MOPS, TPD
5	nieutrudnianie świadkom Jehowy praktyk religijnych	
6	niechodzący na religię przebywają pod opieką nauczyciela	nie zgłoszono zapotrzebowania z etykę
7	nauczyciele dostosowują się do zaleceń zapisanych w klasach na temat postępowania z dzieckiem z cukrzycą	
8	prowadzone są zajęcia logopedyczne	
9	zajęcia kompensacyjne	
10	zajęcia wyrównawcze	
11	zajęcia uzdalniające	
12	promuje się wszelkie uzdolnienia dzieci - wystawy , występy	
13	prowadzone są badania przesiewowe- słuchu, wad postawy; wzroku	Akademia Medyczna objęła programem rehabilitacji ortopedycznej dzieci, a Instytut Medycyny Pracy postawił 100 diagnoz na alergen

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: W jaki sposób wykorzystują Państwo informacje dotyczące sytuacji społecznej uczniów, aby pomóc im przezwyciężać trudności w uczeniu się i wspierać ich rozwój? [WNO] (10429)

Tab.2

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	organizacja pomocy rzeczowej i materialnej	dofinansowanie do wycieczek i wyjść
2	zachęcanie do udziału w zajęciach dodatkowych	
3	współpraca z instytucjami: TPD, PCK, MOPS	Niebieska Karta (1 uczeń)

Obszar badania: W opinii rodziców i uczniów wsparcie otrzymywane w szkole lub placówce odpowiada ich potrzebom.

Większość uczniów podziela opinię, że nauczyciele wierzą w ich możliwości, ale w badanym dniu nie wszystkim została przekazana taka informacja zwrotna. Rodzice wskazują na powszechność otrzymanego w szkole wsparcia, ale zwraca uwagę grupa, która wskazała na brak takiej potrzeby.

Respondenci z młodszego rocznika (ankieta "Moja szkoła") w większości przypadków stoją na stanowisku, że nauczyciele obdarzą ich zaufaniem, twierdząc, iż mogą nauczyć się nawet trudnych rzeczy i wierzą w ich możliwości (Wykres 2j, 3j).

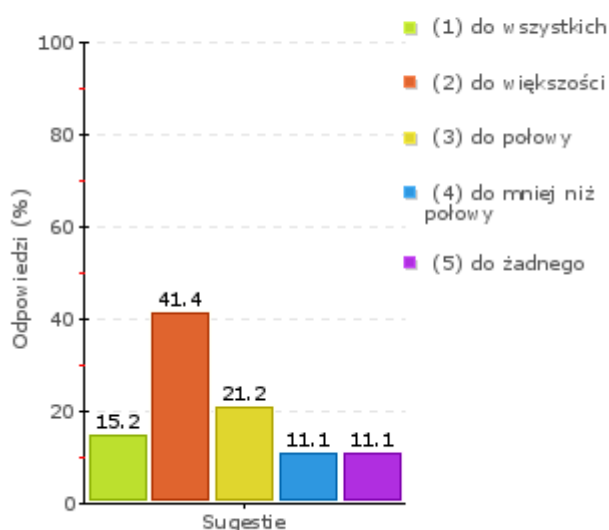
Z kolei oceniający tę postawę w odniesieniu do dnia badania (ankieta "Mój dzień") wybierali bardziej zróżnicowane opcje (Wykres 1j).

W opinii rodziców, zarówno wychowawcy, jak i inni nauczyciele udzielają ich dzieciom pomocy zawsze, gdy istnieje potrzeba lub od czasu do czasu.

Warto zwrócić uwagę, że co trzeci rodzic wskazuje, że w odniesieniu do jego dziecka nie było potrzeby szukania wsparcia u nauczycieli (wykres 4j), 5j).

Do jakiej części Twoich nauczycieli pasują dzisiaj poniższe opisy?
Nauczyciel dał mi do zrozumienia, że wierzy w moje możliwości. AMD

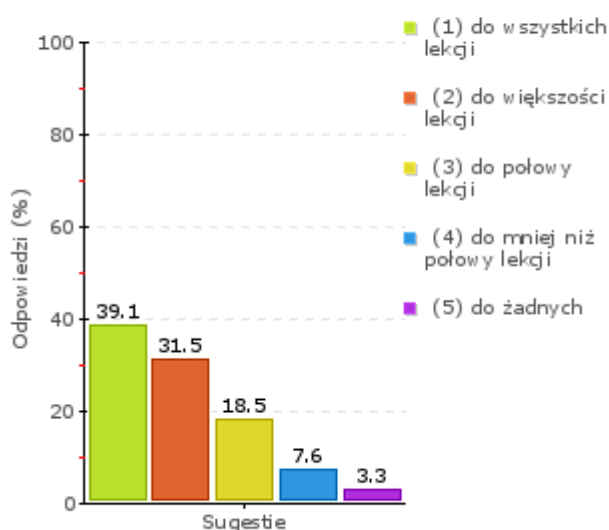
Liczebność: 107



Wykres 1j

Do jakiej części Twoich lekcji pasują poniższe zdania?
Nauczyciele wierzą w moje możliwości. AMS

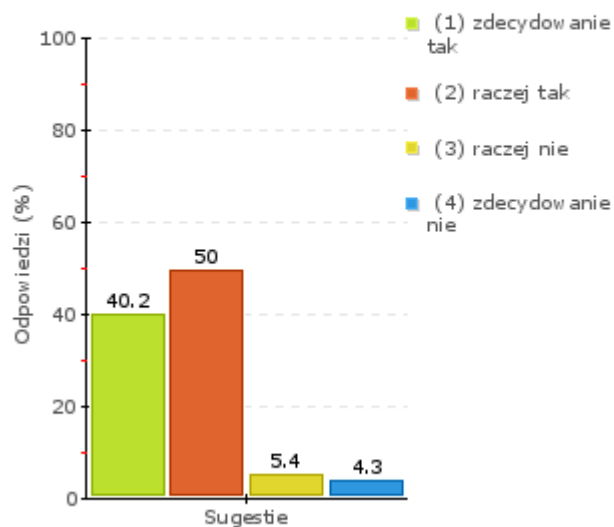
Liczebność: 92



Wykres 2j

Pomyśl o tym, w jaki sposób nauczyciele pomagają Ci się uczyć. Czy zgadzasz się z poniższymi zdaniem?
Nauczyciele mówią mi, że mogę się nauczyć nawet trudnych rzeczy. AMS

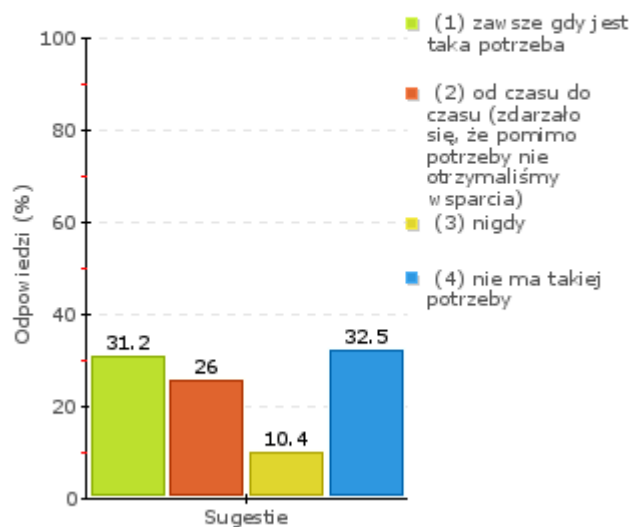
Liczebność: 92



Wykres 3j

Czy zgadza się Pan(i) z poniższymi zdaniem, czy też nie?
Nauczyciele uczący moje dziecko, służą mi radą i wsparciem w sytuacjach trudnych dla mojego dziecka. AR

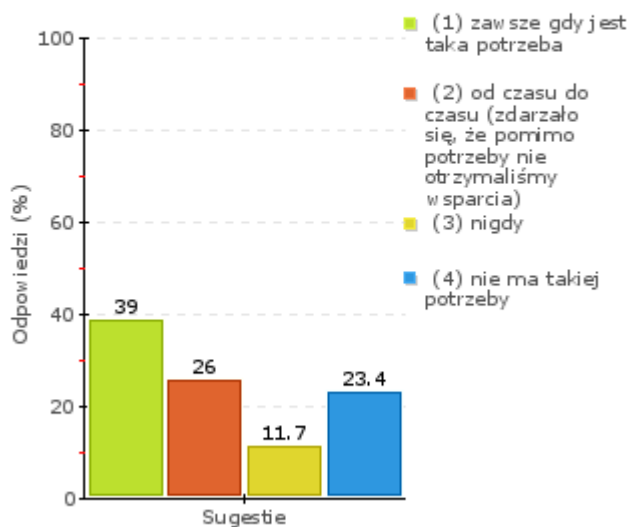
Liczebność: 78



Wykres 5j

Czy zgadza się Pan(i) z poniższymi zdaniem, czy też nie?
Wychowawca służy mi radą i wsparciem w sytuacjach trudnych dla mojego dziecka. AR

Liczebność: 78



Wykres 4j

Wymaganie:

Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Nauczyciele analizują wyniki sprawdzianu i ewaluacji wewnętrznej, a sformułowane wnioski i rekomendacje wykorzystują do wspólnego planowania i podejmowania działań służących podniesieniu efektów kształcenia. Systematycznie monitorują i analizują działania realizowane na podstawie sformułowanych wniosków z analizy sprawdzianu i ewaluacji wewnętrznej, a wyniki służą modyfikowaniu działań dydaktyczno- wychowawczych. Wszyscy nauczyciele zadeklarowali, że znają wyniki badań zewnętrznych, ponieważ stanowią one najczęściej stałym elementem konferencji plenarnych Rady Pedagogicznej, ale są także przedmiotem refleksji zespołów przedmiotowych czy ewaluacji ex post wdrażanych programów rządowych.

Inicjowanie przez nauczycieli działań jako efekt wykorzystania wyników badań zewnętrznych dotyczy zarówno modyfikowania form i metod pracy z uczniami, działań na rzecz podniesieniem ich samooceny, ale również relacji z rodzicami i rozwijania nauczycielskich kompetencji. W tej szkole w sposób szczególny odnosi się to do zintensyfikowania działań w zakresie wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnej w pracy lekcyjnej, pozalekcyjnej, zadawaniu prac domowych i obiegu informacji między uczniami, rodzicami i uczącymi.

Obszar badania: W szkole lub placówce analizuje się wyniki sprawdzianu i egzaminów oraz wyniki ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej. Analizy prowadzą do formułowania wniosków i rekomendacji, na podstawie których planuje się i podejmuje działania.

Nauczyciele analizują wyniki sprawdzianu i ewaluacji wewnętrznej, a sformułowane wnioski i rekomendacje wykorzystują do wspólnego planowania i podejmowania działań służących podniesieniu efektów kształcenia.

W opinii nauczycieli, wyniki i wnioski z analizy sprawdzianu szóstoklasistów oraz ewaluacji wewnętrznej są przedstawiane i analizowane podczas posiedzeń rady pedagogicznej, zespołowo na spotkaniach zespołów samokształceniowych i przez nich indywidualnie. W oparciu o nie podejmują działania najczęściej dotyczące doskonalenia umiejętności uczniów m. in:

- czytania ze zrozumieniem (w tym tekstów obcojęzycznych),
- systematycznego kształcenia umiejętności wyszukiwania informacji (w tekstach różnego typu), analizowania i wnioskowania,

- poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej oraz odpowiedniego doboru środków językowo-stylistycznych,
- sprawności rachunkowej (zwiększenia liczby ćwiczeń utrwalających prawidłowe stosowanie algorytmów działań na ułamkach dziesiętnych, umiejętności korzystania z wzorów matematycznych podczas rozwiązywania zadań geometrycznych),
- zwiększenia liczby ćwiczeń praktycznych (np. słownikowych na uzupełnianie luk w tekście obcojęzycznym, zwracania większej uwagi na poprawność gramatyczną wypowiedzi w języku obcym),
- rozwijania umiejętności komunikacyjnych poprzez dialog między uczniami oraz uczniami i nauczycielem na lekcjach języka obcego z wykorzystaniem środków leksykalnych stosowanych w sytuacjach życia codziennego,
- angażowania większej liczby uczniów do aktywności na lekcji i wykorzystania wiedzy w praktyce,
- uatrakcyjnienia zajęć poprzez wykorzystanie gier dydaktycznych,
- dostosowania zajęć pozalekcyjnych do rozpoznanych zainteresowań uczniów,
- stosowania systemu wzmocnień pozytywnych (pochwały, nagrody),
- mobilizowania uczniów do udziału w konkursach,
- podjęcia działań sprzyjających kompleksowej współpracy nauczycieli.

Nauczyciele uczący w jednym oddziale wskazali na podjęte działania związane z procesem uczenia się m. in: zróżnicowanie metod pracy, w tym zindywidualizowanie ich z dzieckiem zdolnym i potrzebującym pomocy, wykorzystywanie pomocy dydaktycznych dostosowanych do potrzeb uczniów oraz wzbogacanie oferty zajęć pozalekcyjnych (koła przedmiotowe, zajęcia wyrównawcze, zajęcia sportowe, zajęcia przygotowujące do sprawdzianu po szkole podstawowej).

Podkreślili, że udział uczniów tych zajęciach prowadzi do upowszechnienia idei współzawodnictwa w nauce i w sporcie (znaczące sukcesy sportowe, w matematyce, historii, języku polskim, plastyce, muzyce, językach obcych na poziomie ogólnopolskim, wojewódzkim i miejskim).

Obszar badania: Działania podejmowane na podstawie wniosków ze sprawdzianu i egzaminów zewnętrznych oraz wniosków z ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej są przez szkołę lub placówkę monitorowane i analizowane, a w razie potrzeby modyfikowane

Nauczyciele systematycznie monitorują i analizują działania realizowane na podstawie sformułowanych wniosków z analizy sprawdzianu i ewaluacji wewnętrznej, a wyniki służą modyfikowaniu tych działań.

Dyrektor stwierdził, że w szkole systemowo (na poziomie klas i całej szkoły) i cyklicznie monitorowane są działania podjęte na podstawie wniosków z analiz sprawdzianu oraz ewaluacji wewnętrznej zawartych w planie nadzoru pedagogicznego np.:

- badania osiągnięć edukacyjnych uczniów, w tym dokonywanie analizy wyników uczniów w klasie po I i II półroczu z uwzględnieniem mocnych i słabych stron ucznia,
- dokonywanie analizy porównawczej wyników na sprawdzianie z ocenami końcowymi oraz wyników sprawdzianu próbnego i właściwego,

- obserwacje lekcji (w tym zajęć świetlicowych pod kątem wykorzystania wolnych pomieszczeń w godzinach newralgicznych, zwiększenia zajęć ruchowych na auli i w salach gimnastycznych), zajęć pozalekcyjnych: dydaktyczno- wyrównawczych i przygotowujących do sprawdzianu,
- rozmowy po obserwacji z nauczycielem,
- kontrole w zakresie systematyczności i różnorodności oceniania, prowadzenia dokumentacji przebiegu nauczania zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa,
- analizę frekwencji uczniów- (Tab. 1).

Wyniki monitorowania wykorzystywane są m.in.: do weryfikowania form i metod pracy, modyfikowania rozkładów treści kształcenia, planowania pracy z uczniem zdolnym oraz potrzebującym pomocy, intensyfikacji w zakresie korelacji międzyprzedmiotowej, wzbogacanie bazy dydaktycznej, opracowania narzędzi badawczych do diagnozowania osiągnięć edukacyjnych i ewaluacji wewnętrznych- (Tab. 2).

Nauczyciele uczący w jednym oddziale potwierdzili monitorowanie działań podejmowanych po analizie egzaminu zewnętrznego oraz ewaluacji wewnętrznej. Są to: rozmowy z uczniami i rodzicami, obserwacja uczniów (na lekcjach i przerwach, podczas wycieczek, wyjazdów), a także bieżące ocenianie czy analiza prac uczniowskich, w tym prac domowych.

Na poziomie oddziału, w wyniku monitorowania, zespół nauczycieli wskazał na podnoszenie kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie stosowania technologii informacyjno – komunikacyjnych w wyniku wdrożenia programu „Cyfrowa szkoła”.

Nauczyciele podkreślili, że na lekcjach korzystają z dwóch nowoczesnych pracowni multimedialnych (interesujące lekcje z użyciem nowoczesnych technologii), a wykorzystanie sprzętu daje im możliwość wprowadzania na lekcji m. in. ćwiczeń interaktywnych. Podczas lekcji uczący wykorzystują m. in.: komputer z połączeniem do Internetu, tablicę interaktywną, portale edukacyjne, płyty multimedialne, filmy edukacyjne, foliogramy multimedialne. Karty pracy dla uczniów są przygotowane przez nauczyciela z użyciem TIK, a w pracowniach multimedialnych odbywają się koła zainteresowań.

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: W jaki sposób na poziomie szkoły monitoruje się realizację działań wynikających z analizy egzaminów zewnętrznych oraz ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej? [WD] (10453)

Tab.1

Numer	Analiza
1	W planie nadzoru na każdy rok szkolny zamieszczany jest plan monitorowania wybranych działań uczniów i nauczycieli oraz diagnozowania osiągnięć edukacyjnych: zawiera on tematykę monitorowania, sposób i terminy. Wskazywany jest problem do rozwiązania po ewaluacji wewnętrznej np. W godzinach niewralgicznych prowadzić zajęcia świetlicowe w wolnych pomieszczeniach lekcyjnych, prowadzić więcej zajęć ruchowych na auli, salach gimnastycznych, następnie proponowane rozwiązanie i jego wykonawcy: Skoordynować rodzaj zajęć świetlicowych z planem lekcji i wolnymi salami, uwzględnić je w planie pracy świetlicy i sposób monitorowania w ramach nadzoru pedagogicznego (obserwacja zajęć świetlicowych). Jako sposoby monitorowania stosuje się działania w ramach nadzoru pedagogicznego, w szczególności kontrolę (corocznie w zakresie systematyczności i różnorodności oceniania, zgodności z przepisami prawa dokumentacji przebiegu nauczania), ale także obserwację lekcji, rozmowy poobserwacyjne z nauczycielem. Monitoruje się także realizację tzw. "godzin kartowych" obserwacja zajęć pozalekcyjnych, analizę zapisów w dziennikach zajęć). Działania wynikające z analizy sprawdzianu monitoruje się na poziomie szkoły poprzez obserwację zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, zajęć przygotowujących do sprawdzianu, analizę frekwencji uczniów. Prowadzona jest analiza wyników uczniów w klasie po I i II półroczu teczka wychowawcy z uwzględnieniem mocnych i słabych stron ucznia (zakładana w klasie już w klasie I i przekazywana) analiza badania danej umiejętności/ standardu wykorzystanie wiedzy w praktyce, tworzenie dłuższych wypowiedzi poprzez omawianie i organizowanie sprawdzianów/klasówek w klasach i analizowanie wyników podczas posiedzeń zespołów przedmiotowych. Nauczyciele badają czy wyniki na sprawdzianie pokrywają się z ocenami końcowymi oraz porównują wyników sprawdzianu próbnego i właściwego. Zbierają informacje o dalszych losach absolwentów, głównie w gimnazjach obwodowych.

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Jak wykorzystuje się wyniki (wnioski) monitorowania działań podejmowanych na podstawie analizy egzaminów zewnętrznych, ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej? [WD] (10454)

Tab.2

Numer	Analiza
1	Wnioski wykorzystuje się do planowania pracy na kolejny rok szkolny, co jest uwzględnione w planie nadzoru pedagogicznego, planach zespołów przedmiotowych i wychowawczych, w programie wychowawczym i profilaktyki szkoły oraz planach wychowawczych poszczególnych klas, rozkładach materiału dla klas, planowaniu pracy z uczniem zdolnym oraz potrzebującym pomocy. Są pomocne w opracowaniu narzędzi badawczych do diagnozowania osiągnięć edukacyjnych(Arkusz obserwacji ucznia - mocne i słabe strony ucznia, w tym jego problemy dydaktyczne) ewaluacji wewnętrznych na dany temat. korelacji międzyprzedmiotowe (matematyka i przyroda, informatyki oraz zespół humanistyczny - historia i język polski) planowanie działań przez zespół wychowawczy. wzbogacenie bazy dydaktycznej - tablice multimedialne z właściwym oprogramowaniem, zestawami ćwiczeń w formie graficznej sprzyjających samoocenie, laptopy dla każdego ucznia, korzystania w bibliotece z komputerów podczas odrabiania prac domowych, zwiększenie częstotliwości ćwiczeń słabo opanowanych umiejętności, np. języku angielskim - umiejętność komunikowania się, w pracowniach językowych zakupiono programy z autentycznymi źródłami językowymi

W wymaganiu "Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych " w odniesieniu do poziomu wysokiego zebrano następujące dane świadczące o działaniach szkoły/placówki:

Obszar badania: W szkole lub placówce nauczyciele znają wyniki badań zewnętrznych.

Wszyscy nauczyciele zadeklarowali, że znają wyniki badań zewnętrznych, ponieważ stanowią one najczęściej stałym element konferencji plenarnych Rady Pedagogicznej, ale są także przedmiotem refleksji zespołów przedmiotowych czy ewaluacji ex post wdrażanych programów rządowych.

Wymienione przez nauczycieli badania zewnętrzne (Wykres 1o) koncentrują się wokół wyników opracowań, dzięki którym uczący mogą konfrontować osiągnięcia swoich wychowanków z efektami szerszej, bo ogólnopolskiej, populacji uczniów, jak również stanowią podsumowanie programów rządowych.

Nauczyciele korzystają także z raportów przygotowywanych przez ośrodki badawcze (Instytut Badań Edukacyjnych w Warszawie) czy światowe organizacje działające na rzecz dzieci i młodzieży (UNICEF).

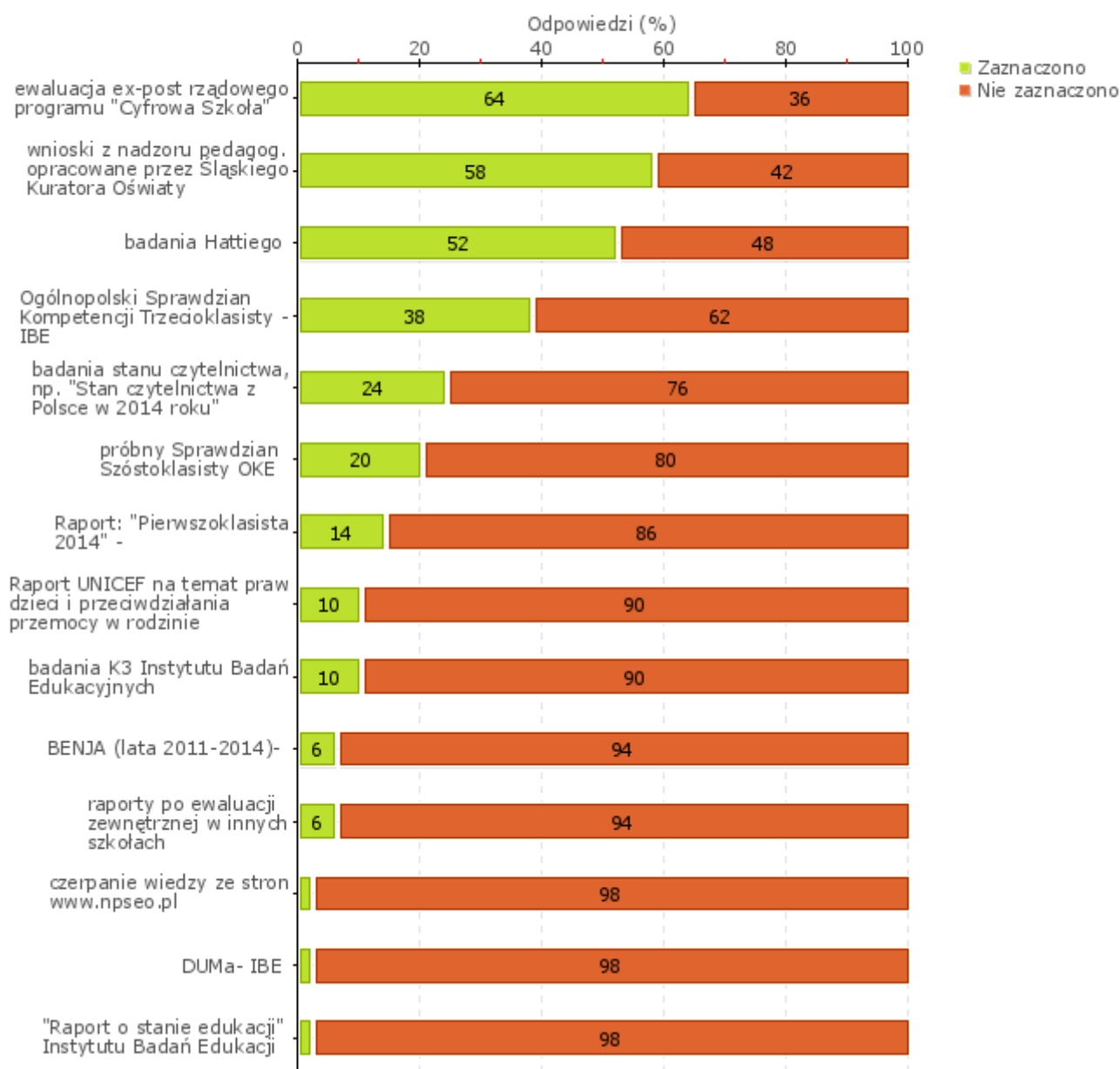
Istotne miejsce zajmują upowszechniane podczas narad lub na stronach internetowych wyniki i wnioski ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego w skali województwa lub kraju (www.npseo.pl).

Uczący potrafili wskazać sposoby wykorzystania wniosków z badań zewnętrznych (tab.1) do planowania, realizacji procesu nauczania czy wychowania, ale także do modyfikowania własnego warsztatu pracy.

Większość ankietowanych udzielała wyczerpujących wypowiedzi, niektóre osoby ograniczyły się do wymienienia wdrażanych rodzajów badań zewnętrznych.

Jeżeli tak, proszę wymienić, jakie to badania i jakie wnioski z nich płyną dla pracy z uczniami tej szkoły? AN

Liczebność: 50



Wykres 10

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Jeżeli tak, proszę wymienić, jakie to badania i jakie wnioski z nich płyną dla pracy z uczniami tej szkoły? [AN] (10460)

Ogólna liczba respondentów biorących udział w badaniu: **50**

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	wnioski z nadzoru pedagog. opracowane przez Śląskiego Kuratora Oświaty	[...]opracowane corocznie przez Śląskiego Kuratora Oświaty - prezentacja multimedialna przestrzeganie statusu szkoły, diagnoza potrzeb uczniów związana z ochroną przed przemocą fizyczną i psychiczną przestrzeganie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów.
2	ewaluacja ex-post rządowego programu "Cyfrowa Szkoła"	Dzięki "Cyfrowej Szkole" szkoła została wyposażona w sprzęt. Posiadamy tablice multimedialne, dostęp do Internetu i wiele innych udogodnień związanych z cyfryzacją szkoły. Nie wyobrażam sobie lekcji bez codziennego wykorzystania technologii informacyjnej.
3	badania Hattiego	Najważniejszymi czynnikami warunkującymi powodzenie w nauce jest samoocena, poczucie własnej wartości, ocenianie kształtujące, zachowanie uczniów w klasie. Zadawanie pracy domowej nie ma wielkiego wpływu na powodzenie w nauce Próba zastosowania widocznego uczenia się i realizacja jego 8 założeń, które mają wpływ na osiągnięcia ucznia w nauce.
4	Ogólnopolski Sprawdzian Kompetencji Trzecioklasisty - IBE	Zadania tekstowe, w których bardzo trudne dla trzecioklasistów jest kontrolowanie dwóch warunków obliczeniowych podanych w jednym zadaniu.
5	próbny Sprawdzian Szóstoklasisty OKE	Należy zwrócić szczególną uwagę na działania na ułamkach zwykłych i dziesiętnych, zwłaszcza na rozumienie reguł dotyczących "przesuwania przecinka" w liczbach dziesiętnych przy ich mnożeniu lub dzieleniu [...]tworzenie okazji do rozwiązywania przez dzieci nietypowych zadań (nadmiar zadań, nietypowa struktura) [...]zachęcanie dzieci do tworzenia własnych metod rozwiązywania zadań tekstowych i posługiwania się nimi.
6	"Raport o stanie edukacji" Instytutu Badań Edukacji	
7	badania stanu czytelnictwa, np. "Stan czytelnictwa z Polsce w 2014 roku"	do propagowania czytelnictwa w ramach akcji "Cała Polska czyta dzieciom". W bibliotece odbywają się konkursy o tej tematyce. Zachęcanie rodziców do czytania dzieciom, zakupu książek.
8	Raport: "Pierwszoklasista 2014" -	Uwzględnianie w pracy dydaktyczno-wychowawczej różnic wiekowych pierwszoklasistów
9	Raport UNICEF na temat praw dzieci i przeciwdziałania przemocy w rodzinie	"Szkoła z Prawami Dziecka" i otrzymanie certyfikatu
10	badania K3 Instytutu Badań Edukacyjnych	
11	DUMa- IBE	

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
12	raporty po ewaluacji zewnętrznej w innych szkołach	porównanie wyników oraz własna analiza jak inne szkoły realizują wymagania oraz porównywanie działań (czerpanie inspiracji do własnej pracy)
13	BENJA (lata 2011-2014)-	Badanie efektywności nauczania języka angielskiego w szkole podstawowej Większy nacisk na umiejętność mówienia w j.angielskim, zwłaszcza na pierwszym etapie edukacyjnym, rozwijanie umiejętności rozumienia tekstów pisanych i słuchanych z wykorzystaniem różnorodnych i autentycznych tekstów z życia codziennego ograniczenie użycia języka ojczystego podczas zajęć i motywowanie uczniów do interakcji między sobą i z nauczycielem w języku obcym
14	czerpanie wiedzy ze stron www.npseo.pl	

Obszar badania: W szkole lub placówce wykorzystuje się wyniki badań zewnętrznych.

Inicjowanie przez nauczycieli działań jako efekt wykorzystania wyników badań zewnętrznych dotyczy zarówno modyfikowania form i metod pracy z uczniami, działań na rzecz podniesienia ich samooceny, ale również relacji z rodzicami i rozwijania nauczycielskich kompetencji. W tej szkole w sposób szczególny odnosi się to do zintensyfikowania działań w zakresie wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnej w pracy lekcyjnej, pozalekcyjnej, zadawaniu prac domowych i obiegu informacji między uczniami, rodzicami i uczącymi.

Nauczyciele sięgają po wyniki badań zewnętrznych opracowywanych przez oświatowe instytucje badawcze (Instytut Badań Edukacyjnych w Warszawie), aby skonfrontować wyniki swoich wychowanków z rezultatami uczniów szerszej populacji (ogólnopolskiej) i wówczas korzystają z proponowanych narzędzi badawczych.

Prowadzi to najczęściej do rozwijania słabo opanowanych umiejętności uczniów i modyfikowania oferty zajęć wyrównujących szanse edukacyjne.

Planują także swoje działania dydaktyczno - wychowawcze (Tab.1), uwzględniając rekomendacje zawarte w raportach o ważnych trendach w polityce oświatowej czy społecznej, osiągnięciach naukowych w tych dziedzinach (prawa dziecka, przemoc w rodzinie, uwarunkowania efektywności nauczania, potrzeba promocji czytelnictwa). Działania te podporządkowane są temu, by skuteczniej uczyć, ale też rozwijać ich kompetencje kluczowe, organizować system pomocy pedagogiczno- psychologicznej czy włączać dzieci w społeczeństwo obywatelskie.

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Proszę podać konkretne działania, które podjął/ęła Pan/Pani w wyniku refleksji związanej z wynikami badań zewnętrznych. [AN] (10461)

Ogólna liczba respondentów biorących udział w badaniu: **50**

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	wykorzystanie narzędzi TIK na lekcjach w celu podniesienia atrakcyjności zajęć	stosowanie multibooka - język polski, e-podręczniki, prezentacje multimedialne przygotowane przez nauczyciela i ucznia, strony internetowe www.ortografka.pl , www.ortografitti.pl , www.scholaris.pl , www.profesor.pl , w ramach konkursu przygotowałam z uczniami klasy Vc i Vb film "Nasza bateria pomysłów" , utworzona została strona fan-page na Facebooku, gdzie możemy pokazywać efekty pracy dzieci, wprowadzanie ćwiczeń interaktywnych Wykorzystuję również pracownice multimedialne na prowadzonych kółkach zainteresowań
2	zwiększenie liczby zadań tekstowych, w których należy opracować model działania	
3	zachęcanie do podniesienia poziomu czytelnictwa	przez wspólne czytanie lektur, wycieczki do biblioteki (lekcje biblioteczne)często rozmawiam z dziećmi o książkach, które przeczytały w domu, uczniowie przynoszą je do szkoły i pokazują kolegom, zachęcam , aby pożyczali sobie książki - motywuję rodziców do chodzenia do biblioteki i kupowania książek dzieciom,
4	zwiększenie liczby zadań przetwarzających dane z tabel i diagramów	
5	zwiększenie liczby zadań tekstowych	mówię uczniowi co należy poprawić, nad czym musi jeszcze popracować i w jaki sposób to zrobić
6	poznanie przez ucznia swoich słabych i mocnych stron - wdrażanie do samooceny	wiem, jakie znaczenie na wyniki w nauce ma samoocena uczniów, ocenianie kształtujące, informacja zwrotna
7	prace domowe z wykorzystaniem narzędzi TIK	zachęcam do samodzielnego pisania książeczek, wywiadów i komiksów
8	zapoznaję uczniów z Konwencją Praw Dziecka	odnoszę się zawsze z szacunkiem do poglądów dzieci, staram się wdrażać je do decydowania w wielu sprawach klasowych udział klasy w konkursie "Prawa Dziecka Oczami Dzieci" realizowanego w ramach społecznej akcji Stowarzyszenia Sędziów Rodzinnych Pro Familia
9	zwracam uwagę na motorykę małą u dzieci sześciolletnich	
10	w klasopracowni historycznej stworzyłam " Kącik małego Polaka " ,	odwiedzamy strony internetowe muzeów, odtwarzamy pieśni historyczne , teledyski historyczne
11	często rozwiązujemy zadania, w których trzeba zamienić jednostki długości, pola, objętości, wagi a także monetarne	

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
12	dbam o odpowiednią wizualizację sytuacji	rysunek czy schemat Skłaniam uczniów do samodzielnego tworzenia takich wizualizacji po to, aby taka forma prezentowania informacji była punktem wyjścia do zbudowania strategii i opracowania sposobu rozwiązania poprzez stosowanie TIK mogą bardziej dotrzeć do różnych typów inteligencji uczniowskich,
13	przeprowadziłam lekcje, na których uczniowie samodzielnie wykonali siatki a następnie skleili modele brył	dzięki czemu zauważyli, jaka jest różnica między objętością, a polem powierzchni bryły doceniam każdy pomysł ucznia na rozwiązanie zadania, nawet jeśli nie jest do końca poprawny i chwałę go za zaangażowanie.
14	nie zadaję dużych prac domowych	
15	komunikuję się z rodzicami poprzez dziennik elektroniczny	
16	część zajęć oparta jest na pracy z "żywym" językiem obcym	korzystanie z e-podręczników oraz ze stron wydawnictw j.obcego (Pearson, Oxford) poprzez krótkie reportaże, reklamy, piosenki z serwisy youtube od kilku lat przygotowuję uczniów w ramach dodatkowych zajęć do zdawania międzynarodowego certyfikatu z j.o. Początkowo do egzaminu przystępowało kilka osób (ze względu na obawy czy podołają, stres, brak zainteresowania), dziś do egzaminu podchodzi 80 % uczniów Po zakończonym module, uczniowie mają zajęcia z native speakerem, w trakcie których wykorzystują i utrwalają poznany materiał w dialogu- nie ma lepszej motywacji do nauki.
17	wykorzystanie platformy edukacyjnej FRONTER	wykorzystanie gier edukacyjnych
18	tworzenie okazji do rozwiązywania przez dzieci nietypowych zadań	
19	podnoszę swoje kwalifikacje (kursy, szkolenia, lektury).	

Raport sporządzili

- Maria Augustyńska
- Anna Adamczyk

Kurator Oświaty:

.....

Data sporządzenia raportu:

12.04.2016

